

Васіль Быкаў:
мастак,
які ляпіў
чалавечыя
душы

«Звяздоўская»
віктарына
да 70-годдзя
вызвалення!

Штраф
за смецце,
каб не было
пластмасавых
рэк

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

АД ПРОСТАГА ГАНДЛЮ — ДА КРЭДЫТНА- ИНВЕСТИЦЫЙНЫХ ПРАЕКТАЎ

Ва ўзаемадзейні Беларусі і Кітая неабходна павялічваць прамое інвеставанне

Пра гэта заявіў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка на сустрэчы з прадстаўнікамі дзельцаў колаў Кітайскай Народнай Рэспублікі, дэлегацыю якіх узначальваў старшыня праўлення Кітайскай нацыянальнай машынабудаўнічай карпарацыі «Сінамач» Жэнь Хун-бін, паведамлілі ў прэс-службе беларускага лідара.

Вітаючы прадстаўнічую дэлегацыю кітайскага бізнесу на беларускай зямлі, Аляксандр Лукашэнка выказаў упэўненасць, што тут яны знойдуць сферы прыкладання для самых дзельцаў талентаў і ідэй. «Сённяшні візіт з'яўляецца заканамернай рэалізацыяй нашых даверных і дружалюбных дамоўленасцяў са старшынёй КНР Сі Цзіньпінам і прэм'ерам дзяржсавета КНР», — сказаў Прэзідэнт.

Ён нагадаў, што ў ліпені 2013 года кіраўнікамі Рэспублікі Беларусь і КНР была падпісана сумесная дэкларацыя, у якой закладзены асноўныя прынцыпы ўзаемадзейня дзвюх краін на перспектыву: усебаковае стратэгічнае партнёрства. У дэкларацыі адзначана агульнае імкненне Беларусі і Кітайскай Народнай Рэспублікі вывесці супрацоўніцтва на новы ўзровень з акцэнтам на інвестыцыі ў сучасныя высокатэхналагічныя праекты.

«Мы паспяхова перайшлі ад простага гандлю да рэалізацыі крэдытна-інвестыцыйных праектаў у розных сферах. Сярод іх — энергетыка, дрэваапрацоўка, будаўніцтва, транспарт, асваенне космосу. Аднак нам неабходна пашыраць узаемадзейне ў форме прамога інвеставання», — упэўнены кіраўнік беларускай дзяржавы.

Прэзідэнт падкрэсліў важнасць таго, што 19 чэрвеня быў закладзены першы камень на будаўніцтва Кітайска-беларускага індустрыяльнага парка, і ўчора ён падпісаў указ, звязаны з гэтым праектам. Аляксандр Лукашэнка асабліва адзначыў, што праект павінен быць рэалізаваны ў самыя сціслыя тэрміны.

У якасці першага рэзідэнта парка выступае адзін з лідараў у сферы высокіх тэхналогій і тэлекамунікацый — кітайская карпарацыя «Хуавэй». Гэтая кампанія будзе размяшчаць у парку Цэнтр навукова-даследчых і доследна-канструктарскіх распрацовак. Прычым размова ідзе не толькі аб навукова-даследчых распрацоўках, але і стварэнні гатовага прадукту. «Такі падыход у поўнай меры адпавядае нашай стратэгічнай моце — размясціць тут самыя перадавыя тэхналогіі», — заўважыў кіраўнік дзяржавы.

Прыярытэтнымі сектарамі, якія намерана развіваць у парку, з'яўляюцца электроніка, тонкая хімія, біятэхналогія, машынабудаванне, новыя матэрыялы. Цяпер пастаўлена больш амбіцыйная задача — маштабная інфарматызацыя краіны, і гэта адзін з прыярытэтаў развіцця Беларусі. Аляксандр Лукашэнка выказаў упэўненасць, што сваё месца ў парку змогуць заняць і праекты ў сферы інфарматызацыі. Прэзідэнт падкрэсліў, што ў Беларусі створаны найбольш спрыяльныя ўмовы для рэзідэнтаў парка ў выглядзе беспрэцэдэнтных падатковых ільгот.

Кіраўнік дзяржавы выказаў надзею, што пры далейшай падтрымцы кітайскага ўрада, актыўным удзеле буйнога бізнесу Кітая ў Беларусі ўжо ў бліжэйшы час будзе дадзены старт узаемавыгадным праектам.

ЧЫТАННЕ ЯК НАСТРОЙ ЖЫЦЦЯ

Акцыя «Лета з добрай кнігай», якая распачала падарожжа па краіне, арганізавана Міністэрствам інфармацыі, Мінскім гарвыканкам, Мінскім аблвыканкам, Саюзам пісьменнікаў Беларусі і Выдавецкім домам «Звязда». Была напачатку некаторага асярдога — не зафармалізаваная бы справу. А то замест добрага эфекту і магчымых чытачоў страцім. Сёння ж у кнігі і без таго сапернікаў хапае: і інтэрнэт, і тэлевізар, а самы галоўны, пэўна, — лянота, проста нежаданае чытаць. І гаварыць на фоне сонечных летніх канікул пра вартасці, патрэбы... Ці дапамогуць размовы...

Мінскі гарвыканкам сказаў пра «Лета з добрай кнігай» лаканічна і ясна — на людных праспектах развешаны расцяжкі пра тое, што ідзе такая вось рэспубліканская акцыя. І пачалася яна 1 чэрвеня. «Белкіга» якраз 1 чэрвеня — хоць надвор'е таму не спрыяла — разгарнула шырокі гандаль у парк імя Горкага ў сталіцы. Менавіта гандаль апошнімі кніжнічымі навінкамі. Не проста кнігамі, а тымі, што адрасаваны найперш юным чытачам. Іх якраз у апошні месяц шмат выдадзена і ў «Мастацкай літаратуры», і ў Выдавецкім доме «Звязда», і ў «Адукацыі і выхаванні», і ў «Пачатковай школе», і ў «Народнай асветы», і ў «Беларускай Энцыклапедыі імя Петруся Броўкі»... **СТАР 2**

ЛІЧБА ДНЯ 1787,4 тыс. кв. м

агульнай плошчы жылля было ўведзена за пяць месяцаў гэтага года, што складае 35,7% задання на год і на 7,8% перавышае ўзровень студзеня—мая 2013 года. Для грамадзян, якія стаяць на ўліку маючых патрэбу ў паліпавышэнні жыллёвых умоў, уведзена ў эксплуатацыю 897,9 тыс. кв.м агульнай плошчы, або 50,2% агульнага аб'ёму ўведзенага жылля, у тым ліку з выкарыстаннем дзяржаўнай падтрымкі — 702 тыс. кв.м, у імамкаўтэрных жылых дамах у гарадах — 595,4 тыс. кв.м. У сельскіх населеных пунктах уведзена ў эксплуатацыю 414,8 тыс. кв.м агульнай плошчы жылля.

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 21.06.2014 г.

Долар ЗША	10180,00 ▲
Еўра	13860,00 ▲
Рас. руб.	296,00 ▼
Укр. грыўня	858,71 ▲

НАДВОР'Е СЁННЯ

Брэст	+19°
Віцебск	+15°
Гомель	+20°
Гродна	+18°
Магілёў	+18°
Мінск	+17°

Абітурыент-2014

**Мікалай
Фяс'коў:**

«У НАС ДЗЕЙНІЧАЕ СВАЯ СЛУЖБА БЯСПЕКІ»

Фота: Аляксандр КІШЭВІЧ

У Расіі адзіны дзяржаўны экзамен выйшаў на фінішную прамую. Калі сталі вядомыя вынікі ўдзельнікаў АДЭ па рускай мове і матэматыцы, Федэральная служба па нагляду ў сферы адукацыі была вымушана знізіць парогавы мінімум па гэтых прадметах: па рускай мове з 36 да 24 балаў, а па матэматыцы — з 24 да 20 балаў. Інакш бы без школьных атэстаў засталася вялікая колькасць выпускнікоў...

Асноўнай прычынай змяншэння колькасці балаў у гэтым годзе называюць спадзяванні школьнікаў і настаўнікаў на тое, што экзамен удацца спясаць — таксама, як і летась. Многія спадзяваліся, арыентуючыся на папярэдні год, што ў інтэрнэце можна будзе знайсці сапраўдныя адказы. На ўяцку інфармацыі спадзяваліся цэлыя рэгіёны. Хтосьці чакаў, што зможа ўзяць мабільны тэлефон, патэлефанаваць і атрымаць адказы... **СТАР 2**

Курсавая розніца

РОСТ НАФТЫ НЕПАКОІЦЬ РЫНАК

Долар можа вярнуць свае пазіцыі, а еўра без дадатнага гандлёвага балансу не падзворніцца. У гэты ж час расійскі рубель мае вялікія шанцы на рост.

Так можна каротка апісаць вынікі тыдня на валютным рынку. Выклікана сітуацыя некалькімі фактарамі. Па-першае, вяртанне кіраўніцтва Федэральнай рэзервовай сістэмы ЗША да жорсткай рыторыкі, а ў хуткім часе, відаць, і палітыкі стала нагодай для новай плыні даверу да амерыканскай валюты. Некаторыя аналітыкі лічаць, што слабасць долара часова, што ён «прайграў бой, але выйграе вайну». Паглядзім.

У сваю чаргу Еўрапейскі Цэнтрабанк вычарпаў усе козыры і, даўшы эканоміку да адмоўных працэнтных ставак, чакае, што будзе далей. Галоўная аснова, на якой еўра можа ўтрымацца на вышнім, — знешні гандаль. А зрабіць сальда дадатным складана — занадта моцная валюта гэтаму будзе перашкаджаць.

Растуць цэны на нафту — абвастэрне сітуацыі ў Іраку дае плён. Гэта карысна для расійскага рубля. Хоць у расійскай эканоміцы сваіх праблем хапае, нафтавы фактар можа даволі працягла час падтрымліваць «драўлянага».

А вось паводзіны нашай айчынай валюты апошнімі днямі не зусім адпавядалі сусветным тэндэнцыям. Долар адносна беларускага рубля вырас на 30 грашовых адзінкаў (плюс 0,3%) да 10180. Еўра паднялося на 90 рублёў (плюс 0,7%) да 13860. Расійскі рубель, які то падаў, то паднімаўся цягам тыдня, дадаў 0,5 рубля (плюс 0,2%) і цяпер каштуе 296 беларускіх грашовых адзінкаў.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ

НА ХВАЛІ ДРУЖБЫ І ЎЗАЕМАРАЗУМЕННЯ

Азербайджан для Беларусі з'яўляецца адной з прыярытэтных дзяржаў для развіцця супрацоўніцтва. Пра гэта кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка заявіў на сустрэчы з прэм'ер-міністрам Азербайджана Артурам Расі-задэ, паведамляе БЕЛТА.

Прэзідэнт падкрэсліў, што для Беларусі Азербайджан з'яўляецца адной з блізкіх краін, а паміж лідарамі дзвюх дзяржаў традыцыйна існуюць добрыя адносіны. «У нас вельмі паспяхова развіваецца супрацоўніцтва ва ўсіх сферах. Нягледзячы на пэўныя складанасці і праблемы (а яны заўсёды існуюць), нам удалося пазбегнуць закрытых тэм у нашым супрацоўніцтве. Мы абсалютна адкрыты для вас, няма той наменклатуры тавараў, якіх мы не можам пастаўляць вам або якіх вы не можаце прадаваць у нас, няма забароненых тэм для стварэння сумесных прадпрыемстваў, што мы і робім у Азербайджане», — адзначыў беларускі лідар.

«Хачу вас папрасіць, каб вы памяталі, што ў вас ёсць вельмі блізка краіна Беларусь і сюды можна прыходзіць з інвестыцыямі, мы заўсёды будзем вас падтрымліваць. Вы павінны разумець, што мы для вас з'яўляемся самым блізкім сябрам і зацікаўлены ў вырашэнні ўсіх вашых праблем, нават самых вострых. І калі мы нешта зможам зрабіць у гэтым плане, вы можаце на нас разлічваць», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

У сваю чаргу, Артур Расі-задэ адзначыў, што Азербайджан вельмі высока цэнціць адносіны з Беларуссю і гатовы гэтыя адносіны развіваць надалей і ў сферы палітыкі, і эканомікі, і ў гуманітарнай сферы.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

ДЗЕСЯЦЬ ЧАЛАВЕК ЗАГІНУЛІ ў ВЫНІКУ ПАВОДКІ ў БАЛГАРЫІ

Больш за дзесяць чалавек, у тым ліку адно дзіця, загінулі ў выніку паводкі ў Балгарыі. У паліцыі адзначылі, што колькасць ахвяр можа ўзрастаць. Паводка, выкліканая праліўнымі дажджамі, нанесла найбольшую шкоду партоўнаму гораду Варна, размешчанаму на ўзбярэжжы Чорнага мора. Там патакамі вады змыты машыны, затоплены вуліцы і дамы. Некаторыя раёны горада засталіся без электрычнасці.

АНКОЛАГІ: ДОўГА СЯДЗЕЦЬ НА АДНЫМ МЕСЦЫ НЕБЯСПЕЧНА

Калі чалавек многа сядзіць, то ён можа захварэць на рак, дыябет і атрымаць захворванні сэрца, папярэджае The Telegraph. Кожныя дадатковыя дзве гадзіны ў крэсле звязаны з 10-працэнтным павышэннем рызыкі развіцця раку эндаметрыя, з 8-працэнтнай рызыкай раку кішчэніка і 6-працэнтнай рызыкай раку лёгкіх. Эфект ніяк не залежыў ад таго, колькі чалавек трэніраваліся за дзень. Самі па сабе працягла перыяды зніжаны рухомасці былі небяспечныя, сведчаць назіранні больш чым за 4 мільянамі людзей і амаль за 70000 ракавых хворых. Больш за ўсё на павышэнне рызыкі раку кішчэніка і эндаметрыя ўплываў прагляд тэлевізара. Магчыма, сваю лепту ўнесла звычайка есці перад тэлевізарам шкодную ежу і піць салодкія напоі. Самымі нізкімі паказчыкамі лічыліся 2-3 гадзіны. Павелічаны працягласці на дзве гадзіны ў дзень звыш гэтага паказчыка адназначна павышала рызыку раку.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

КІТАЙ ПАСТАВІЦЬ ЧАТЫРЫ ПЛАТФОРМЫ ў СПРЭЧНЫХ ВОДАХ

Кітай накіруе чатыры нафтавыя вышы ў Паўднёва-Кітайскае мора, нягледзячы на тое, што яшчэ не прайшло і двух месяцаў пасля крывавага пагромаў у В'етнаме, справакаваных хваляй пратэстаў з-за устаноўкі КНР глыбакаводнай буровай платформы ў гэтым спрэчным раёне.

Платформы «Наньхай-2» і «Наньхай-5» плануецца размясціць у раёне вострава Душана, паведамліла Упраўленне марской паліцыі Кітая. Платформа «Наньхай-9» будзе ўсталявана на далёка ад в'етнамскай эканамічнай зоны, гаворыцца ў паведамленні. Аб планах Кітая па устаноўцы буравых платформаў было абвешчана ў разгар тэрытарыяльнай спрэчкі з нагоды астраву ў Паўднёва-Кітайскім моры і прэтэнзій многіх краін Азіі, у прыватнасці, В'етнама і Філіпіна, з нагоды росту актыўнасці Пекіна ў рэгіёне. Жорсткае супрацьстаяне паміж В'етнамам і Кітаем пачалося ў мінулым месяцы пасля таго, як КНР паставіла глыбакаводную ўстаноўку «Хаян Шыю-981» у 240 км ад узбярэжжа суседняй краіны. З таго часу паміж бакамі, па звестках МЗС КНР, на моры адбылося больш за тысячу сутыкненняў.

КОРАТКА

Даручэнне па павелічэнні ўдзельнай вагі тавараў айчынай вытворчасці да 85 працэнтаў у магазінах і аб'ектах грамадскага харчавання сталіцы дадзена ў час нарады па пытанніх далейшага развіцця спажывецкага рынку Мінска.

Валавы ўнутраны прадукт Беларусі за студзень-май бягучага года павялічыўся на 1,5 працэнта ў параўнанні з аналагічным перыядам 2013-га да Br264 трлн 693,7 млрд.

Беларусь 20 чэрвеня ў мэтах выканання сваіх абавязнасцяў па крэдыце стэнд-бай Міжнароднага валютнага фонду ажыццявіла чарговае пагашэнне асвоенага доўгу ў памеры 54,7 млн СДР, што эквівалентна \$84,3 млн.

Дзяржаўная інспекцыя аховы жыллёвага і расліннага свету пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь заакупіла партатыўныя аўтамабільныя загароды «Ляна». З іх дапамогай плануецца спыняць браканьераў, якія паспрабуюць уцячы з месца здзяйснення супрацоўніцтва дзеянняў на аўтамабільях.

ГАНАРЫЦЦА МІНУЛЫМ — БУДАВАЦЬ БУДУЧЫНЮ

У нашай краіне з'явіцца помнік вайскоўцам, якія ў першыя дні вайны змагаліся за Радзіму

Заўтра амаль увесь свет узгадае трагічную дату: 73 гады таму, на самым золку, гітлераўская Германія напала на Савецкі Саюз. «Вайна...», — аб'явіў Молатаў, тагачасны міністр замежных спраў. Ніхто не верыў, што гэта праўда. Ніхто не мог падумаць, што трагедыя зацягнецца так доўга. Здавалася, у той вайне цяжка перамагчы...

І вось мы святкуем яшчэ адзін юбілей — вельмі знакавы ў гісторыі нашай краіны. 23 чэрвеня 1944 года пачалася Беларуска-стравіцкая наступальная аперацыя «Баграціён». Асновы перамогі Савецкага Саюза над нямецкім ворагам былі закладзены, доўгачаканы дзень набліжаўся. **СТАР 2**

Фота: Аляксандр КІШЭВІЧ

ШАНОўНЫЯ СЯБРЫ!

Ідзе падпіска на «Звязду» на III квартал 2014 года!
Падпіска на газету можна ў любым аддзяленні паштовай сувязі; з дапамогай аплата-даведчанага тэрміналу РУП «Белпашта»; праз сістэму «Інтэрнэт-падпіска» на сайце www.belpost.by; у кіёсках «Белсаюздрука»; у паштавыя.

Індэкс/перыяд	1 месяц	3 месяцы
63850 (для індывідуальных падпісчыкаў)	57 000	171 000
63145 (для ветэранаў ВОВ і пенсіянераў)	51 300	153 900
63858 (для ведамасных падпісчыкаў)	125 000	375 000
63239 (ведамасная падпіска для ўстаноў міністэрстваў адукацыі, культуры і аховы здароўя)	112 500	337 500

2 НАДЗЁННАЕ

■ Ва ўрадзе

Парад да Дня Незалежнасці пройдзе ўвечары

А 2 ліпеня ўрачыста адкрыецца новы будынак Музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны

Учора ў Савеце Міністраў адбылося пасяджэнне аргкамітэта па падрыхтоўцы да святкавання 70-годдзя вызвалення Беларусі. Стала вядома, што парад і тэатралізаванае шэсце ў гонар Дня Незалежнасці 3 ліпеня ў Мінску с'легла пройдзе бліжэй да канца дня.

ЧАКАЕЦЦА ШМАТ ЗАМЕЖНЫХ ГАСЦЕЙ

«Праўдзённое парада і тэатралізаванага шэсця будзе ссунута бліжэй да канца дня. У нас атрымаецца цэлы блок мерапрыемстваў, якія будуць ісці адно за другім», — сказаў міністр культуры Барыс СВЯТЛОУ. Як і раней, у цэнтры Мінска адбудзецца святочны канцэрт у раёне скрыжавання праспекта Пераможаў і Машэрава. Традыцыйна на працягу ўсяго дня розныя святочныя мерапрыемствы пройдуць на іншых пляцоўках ва ўсіх раёнах сталіцы.

Міністр удакладніў, што 1 ліпеня пройдзе канцэрт у Палацы Рэспублікі з удзелам расійскіх артыстаў. Чакаецца шмат гасцей з блізкага і далёкага замежжа. Барыс Святлоў таксама пацвердзіў, што 2 ліпеня ўрачыста адкрыецца новы будынак Беларускага дзяржаўнага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны. «Магу сказаць, што ва ўрачыстым адкрыцці музея будзе прымаць удзел не толькі кіраўнік Беларусі, але і расійскі прэзідэнт», — паведаміў міністр .

Акрамя таго, ён адзначыў, што «гэтая дата не столькі абавязвае, колькі знутры выклікае жаданне адрозніваць належным чынам, каб гэта сапраўды атрымалася «па-людску». Таму былі абмеркаваны ўсе пытанні дапамогі і падтрымкі ветэранаў, арганізацыі святочных мерапрыемстваў».

МОЛАДЗІ ВАРТА МЕЦЬ СТАСУНКІ З ВЕТЭРАНАМІ

«Абгрунтаваных скаргаў ад ветэранаў з нагоды адсутнасці ўвагі да іх не паступае», — заявіў старшыня Рэспубліканскага савета Беларускага грамадскага аб'яднання ветэранаў Анатоль НОВІКАУ. Ён выказаў падзяку Міністэрству працы і сацыяльнай абароны, мясцовым уладам, Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі, Беларапрамбанку і ўсім, хто казвае розную дапамогу і падтрымку ветэранам. Кіраўнік савета нагадаў, што ўжо цяпер ветэраны атрымліваюць матэрыяльную дапамогу да юбілейнай даты: «Героі Савецкага Саюза — 10 мільёнаў, удзельнікі Вялікай Айчыннай вайны (франтавікі і партызаны) — 8 мільёнаў, працаўнікі тылу — 3,5 мільёна. Але ж наперадзе яшчэ 70-годдзе Перамогі. Да гэтай даты таксама будуць аказваць матэрыяльную дапамогу».

Старшыня Рэспубліканскага савета паведаміў, што ва ўрачыстасцях у гонар 70-годдзя вызвалення Беларусі будуць удзельнічаць прыкладна 90% ветэранаў краіны. Астанія альбо будуць за межамі рэспублікі, альбо ім проста цяжка выходзіць з дому з-за ўзросту. Нагадаем, што ў Беларусі засталася каля 20 тысяч ветэранаў. З іх непасрэдных удзельнікаў вайны, франтавікоў і партызанаў — 14 тысяч. «Калі ў іх канцы вайны было па 20 гадоў, то дадайце 70…» У нас каля 5 тысяч ветэранаў за год адыходзіць», — сказаў Анатоль Новікаў. Ён заклікаў моладзь да стасункаў з ветэранамі: «Яны вам нешта распавядуць. Запішыце гэтыя апавед і аддайце запіс у музей. У кожнай школе ёсць музей. Гэта ж гісторыя».

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ

■ Парламенцкі дзённік

ТРЫ «КІТЫ» АДЗІНАЙ КАНКУРЭНТНАЙ ПАЛІТЫКІ

Напярэдадні падпісання пагаднення аб стварэнні Еўразійскага эканамічнага саюза, у снежні 2013 года, кіраўнікі Беларусі, Казахстана і Расіі прынялі рашэнне аб перадачы Еўразійскай эканамічнай камісіі паўнамоцтваў па кантролі за захаваннем адзіных правілаў канкурэнцыі на трансгранічных рынках. Па сутнасці, размова ідзе пра стварэнне адзінага нацыянальнага антыманопольнага органа на тэрыторыі ЕАЭС.

Якім чынам Еўразійская эканамічная камісія будзе рэалізоўваць антыманопольнае рэгуляванне і ці спатрэбіцца дадатковае карэкціроўка нацыянальнага антыманопольнага заканадаўства — высвятлялі дэпутаты ніжняй палаты Беларускага парламента на пашырэнным пасяджэнні дзвюх Пастаянных камісій — па эканамічнай палітыцы і па прамысловасці, паліўна-энергетычным комплексе, транспарце і сувязі.

— Наша экспартаарыентаваная эканоміка ў значнай ступені залежыць ад сітуацыі на міжнародных рынках. Стварэнне адзінай эканамічнай прасторы ўзмацняе ступень узаемамога пранікнення эканомік трох краін. Таму паўстала першачарговая неабходнасць гарманізацыі заканадаўства з пункту гледжання стварэння адзіных прынцыпаў канкурэнтнай палітыкі. Гэта павінна садзейнічаць далейшаму развіццю канкурэнтаздольнасці беларускіх прадпрыемстваў, — уцэшныя старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па прамысловасці, паліўна-энергетычным комплексе, транспарце і сувязі Дзмітрый ХАРЫТОНЧЫК.

Адзіная канкурэнтная палітыка азначае, што адпаведнае заканадаўства любой краіны — удзельнікі Еўразійскага саюза аднолькавым чынам распаўсюджваюцца на суб'екты гаспадарання іншых краін-удзельнікі, незалежна ад месца рэгістрацыі і формы ўласнасці. Гэта значыць, што, калі суб'ект гаспадарання зарэгістраваны ў Казахстане, а працуе ў Беларусі, беларускае антыманопольнае заканадаўства будзе прымяняцца да яго гэтак жа, як і да беларускіх суб'ектаў гаспадарання. Тое самае датычыцца Расіі і Казахстана.

Еўразійская эканамічная камісія бу-

дзе праводзіць расследаванні і накладаць штрафныя санкцыі толькі па трох відах парушэнняў: антыканкурэнтнае пагадненне; злоўжыванне дамінуючым палажэннем і нядобрасумленая канкурэнцыя. Чытаўшы будучыя паліцыяў буджэт той краіны, дзе зарэгістраваны паршувальнік. Калі, напрыклад, беларускі суб'ект гаспадарання парушае правілы канкурэнцыі ў Казахстане і камісія вынесла рашэнне пакараць гэты суб'ект, то штраф паступіць ў Беларусь.

Кампетэцыйная камісія — дзейнасць трансгранічных рынку, якія распаўсюджваюцца на тэрыторыю дзвюх і больш дзяржаў. Для Беларусі гэта ў асноўным рынак фасфарытаў, міжнародных авія- і чыгуначных перавозак, харчовых тавараў, паслуг між-

Еўразійская эканамічная камісія будзе праводзіць расследаванні і накладаць штрафныя санкцыі толькі па трох відах парушэнняў: антыканкурэнтнае пагадненне; злоўжыванне дамінуючым палажэннем і нядобрасумленая канкурэнцыя.

народнай сувязі (роўмінгу), вытворчасці сінтэтычных мыльных сродкаў і інш.

Усё, што датычыцца парушэння канкурэнцыі ўнутры краіны, разглядаецца ў рамках нацыянальнага заканадаўства. У адрозненне ад нацыянальнага антыманопольнага заканадаўства, Еўразійская эканамічная камісія не зможа прыцягваць паршувальнікаў да крымінальнай адказнасці.

Згодна з Пагадненнем аб адзіных прынцыпах і правілах канкурэнцыі, дзяржаўнае цэнавае рэгуляванне ў краінах — удзельніцах ЕАЭС дазваляецца ў выключных выпадках не часцей за адзін раз у год і не больш, чым на 90 дзён. Гэтае абмежаванне не закранае дзяржаўнае цэнавае рэгуляванне на паслугі, у тым ліку паслугі суб'ектаў натуральных манопалій (транспарт нафты і газу па трубаправодах, перадача электраэнергіі, водазабеспячэнне, сувязь, чыгунка, павертаны рух), а таксама на прыродны газ і звадкаваны газ для бытавых патрэб, электрычную і цеплавую энергію, п'яныя віды алкагольнай прадукцыі, этылавы спірт, лекі, паліва, прадукцыю ядзерна-энергетычнага цыкла і нафтапрадукты. На гэтыя віды паслуг і тавараў дзяржава змо-

гуць рэгуляваць цэны цалкам самастойна.

Мадэльны Закон «Аб канкурэнцыі» прадугледжвае рэалізацыю беларускім заканадаўствам наступных нормаў: антыманопольнае патрабаванне да таргоў, антыманопольны кантроль за стварэннем дзяржаўных прадпрыемстваў, праграма змякчэння адказнасці за парушэнні антыманопольнага заканадаўства.

Для простага абывацеля інтарэс у развіцці канкурэнцыі заключаецца ў зніжэнні цэн на тавары і паслугі. Напрыклад, на асобных авіямаршрутах, дзе удзельнічаюць толькі два перавозчыкі, цэны вышэйшыя, чым на такіх жа па адлегласці маршрутах, якія эксплуатуе большая колькасць перавозчыкаў. Розніца ў кошыце білетаў дасягае 50%.

Захаваанне адзіных прынцыпаў канкурэнцыі павінна быць цікавым і для дзяржавы, запольні дэпутатаў **Аляксандр КУРЫЛЬЧЫК**, які выконвае абавязкі намесніка дырэктара департамента антыманопольнага рэгулявання Еўразійскай эканамічнай камісіі. Гэта дэманструе выпадкі з апальтавым канцэнтратам, які Гомельскі хімічны завод закупляе ў Расіі ў самых вялікіх аб'ёмах і па самых вялікіх цэнах, губляючы на гэтым дзiesiąты мільёнаў долараў штогод.

— Перадача ЕЭК паўнамоцтваў па кантролі за захаваннем адзіных прынцыпаў і правілаў канкурэнцыі павінна адыцца да першага ліпеня, але ў асноўным яно ўжо, можна сказаць, вырашана, — сказаў Аляксандр Курільчык. — Кіраўнікі дзяржаў падпісана рашэнне аб перадачы паўнамоцтваў, яно ўступіць у сілу праз 10 дзён пасля падпісання пагаднення аб парадку абароны канфідэнцыйнай інфармацыі і адказнасці за яе раскрыццё. Цяпер адбываецца вызначэнне службовых асоб, якія кіраўнікі трох дзяржаў дэлегуаць права падпісання вышэйзгаданага пагаднення.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА

«У НАС ДЗЕЙНИЧАЕ СВАЯ СЛУЖБА БЯСПЕКІ»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Дарчы, колькасць работ, напісаных на высокія балы, зменшылася ў нашых суседзяў у дзiesiąты разоў; абсалютны вынік (100 балаў) па матэматыцы змог набраць толькі 64 выпускнік (летас та каля 500 чалавек). А па некаторых прадметах колькасць стабільнаў скарацілася ў 50 (!) разоў.

Прадстаўнікі Федэральнай службы па наглядае ў сферы адукацыі сцвярджаюць, што ўпершыню Адзіны дзяржаўны экзамен прайшоў максімальна прызрыста і аб'ектыўна і паказваў рэальную карціну ведаў выпускнікоў. Таму розніцу паміж сёлетнімі і мінулагоднімі ацэнкам на Адзіным дзяржаўным экзамене можна лічыць індэкатарам махлярства і карупцыі, якія суправаджалі АДЭ ў папярэднія гады.

— Звычайна настаўнікі і бацькі выпускнікоў праводзяць аналогіі паміж нашым цэнтралізаваным тэсціраваннем і Адзіным дзяржаўным экзаменам у Расіі. Таму мы заўсёды ўважліва сочымы за падзеямі ў суседняй краіне, дзе Адзіны дзяржаўны экзамен пакупе не змог заваяваць давер у грамадскасці, і тут жа праецыруем іх падзеі на нас, — расказаў журналісту «Звязды» дырэктар Рэспубліканскага інстытута кантролю ведаў **Мікалай ФЯСЬКОУ**. — Скажам, калі ў нашых суседзяў пайшла мода выкладаць у інтэрнэт матэрыялы экзаменацыйных заданняў, ёсць верагоднасць, што гэты «вірус» можа закруціць і нас. Значыць, мы павінны працаваць на папярэджанне... Уцэшныя, што любы факт выкладання падчас ЦТ у інтэрнэце зместу экзаменацыйнага тэста будзе ўспрыняты і грамадскасцю, і дзяржаўнай камісіяй як надзвычайнае здарэнне, нават нягледзячы на тую акалічнасць, што скарыстацца выкладзення ў сусветным паўцціні інфармацыі ніхто не паспее. Таму мы і не можам дапусціць такі прэцэдэнт.

— **Але ў Расіі ў гэтым годзе было прынята шмат новых захадаў, каб папярэдзіць магчымыя ўцёкі інфармацыі з экзаменацыйных аўдыторыяў: на ўваходах устанавіліся металічныя рамкі, на экзамене выключылі відэазапіс, быў уведзены нават інстытут анлайн-назіральнікаў, якія сачылі за парадкам у аўдыторыях праз інтэрнэт і маглі перадаць свае заўвагі ў гарадскія і рэгіянальныя экзаменацыйныя камісіі...**

— Установаўка металадэктэтраў, безумоўна, добры сродак для кантролю за тым, што абітурыенты прыносяць у аўдыторыю, аднак ён вымагае істотных матэрыяльных укладанняў і ўсё роўна не дае стапрацэнтнай гарантыі. Мы даўно пераканаліся, што самы дзейсны спосаб папярэдзіць магчымыя парушэнні ў аўдыторыі — гэта няўпільна выконваць усе нормы «Палажэння аб парадку арганіза-

цыі і правядзення цэнтралізаванага тэсціравання». Паверце, што кожны радок, кожная ўнесёная ў гэты дакумент карэкціроўка і дапаўненне з'явіліся там у выніку нашай шматгадовай практыкі правядзення цэнтралізаваных іспытаў. І для таго, каб не дапусціць уцёкі зместу тэстаў з экзаменацыйнай аўдыторыі, дастаткова, каб у аўдыторыі прысутнічалі адказныя арганізатары. Праносіць, а таксама выкарыстоўваць у аўдыторыях, дзе праводзіцца цэнтралізаванае тэсціраванне, любыя прадметы, акрамя папшарта, пропускі і ручкі з чарнілам чорнага колеру, забараняецца. З'яўляюцца любога іншага прадмета на сталіе — падстава для адхілення абітурыента ад здачы экзамену. У нас ёсць пункты правядзення ЦТ, дзе заўсёды ёсць адхіленыя ад здачы экза-

мэнаўны чынам, сам абітурыент. Таму наўрад ці хтосьці стане выкарыстоўваць мабільны тэлефон для таго, каб атрымаць на «рэпетыцыі» больш высокі бал.

«Быў выпадак, калі падчас рэпетыцыйнага тэсціравання па фізіцы ў інтэрнэце з'явіліся адразу восем фатаграфій тэстаў. Мы вылічылі і ўстанову адукацыі, і экзаменацыйную аўдыторыю, і чалавека, які зрабіў фатаграфію, яшчэ да заканчэння рэпетыцыйнага экзамену»

Але некаторыя ўдзельнікі рэпетыцыйнага тэсціравання фатаграфуюць экзаменацыйныя тэсты, каб потым выкласці іх змест у інтэрнэт. І гэтая тэндэнцыя нас вельмі трывожыць. Акрамя таго, што ў такой сітуацыі паршваюцца нашы аўтарскія правы, Рэ-

спетыцыям, але і педагогам-арганізатарам, якія сочаць падчас выпрабаванняў за парадкам у аўдыторыях. Ім нельга мець з сабой таксама ручкі чорнага

колеру, каб ніхто іх ні ў чым нават не западозрыў. І «профіль» падрыхтоўкі педагога не павінен супадаць з профілем экзаменацыйнай дысцыпліны: скажам, фізікагі прысутнічаюць на ЦТ па матэматыцы, а біёлагі — на гісторыі Беларусі.

мену; і зусім не таму, што ўсе паршувальнікі сабраліся менавіта ў гэтай аўдыторыі, а таму, што арганізатары ў аўдыторыі — прынцыповыя і адказныя.

У Расіі сёння спрабуюць змагацца з мабільнымі тэлефонамі на экзамене. А на цэнтралізаваным тэсціраванні выключылі мабільнага тэлефона ў экзаменацыйнай аўдыторыі заўсёды азначала толькі адно — адхіленне ад далейшага ўдзелу ў цэнтралізаваным тэсціраванні і выдаленне з аўдыторыі. Прычым для нас не мае значэння: званіў тэлефон ці не, карыстаўся абітурыент сваім мабільным падчас экзамену ці проста трымаў яго ў сваёй кішні. Былі выпадкі, калі мабільны тэлефон званіў пасля таго, як абітурыент здаў сваю тэставую работу, але не паспее выйсці з аўдыторыі. Усё адно — тэставая работа ў гэтым выпадку анулюецца без права пераздачы тэсціравання ў рэзервовы дзень.

— **А чаму вы забараняеце праносіць мабільныя тэлефоны на рэпетыцыйнае тэсціраванне?**

— З аднаго боку, у атрыманні аб'ектыўнага выніку падчас «рэпетыцыі» экзамену зацікаўлены,

публіканскаму інстытуту кантролю ведаў, калі не спыніць такую «самадзейнасць», — дзвядзецца хутка высталяць новыя варыянты тэстаў ужо не толькі на кожны з трох раўндаў рэпетыцыйнага тэсціравання, а значна часцей. Таму мабільныя тэлефоны значна хутчэй ў нас пад забаронай і на рэпетыцыйным тэсціраванні.

Але мы глядзім яшчэ далей: наша задача — не дапусціць немагчымага выхад матэрыялаў ЦТ у сацыяльныя сеткі. Нават калі б такое адбылося, то за час здачы экзамену наўрад ці хтосьці паспее выкласці ў інтэрнэт правільныя адказы, а абітурыенты наўрад ці паспеець ніх і скарыстацца, аднак непрыемны асадак пасля гэтага ўсё роўна застаецца б. Мы хочам давесці працэс да аўтаматызму: як толькі абітурыент уваходзіць у экзаменацыйную аўдыторыю, не мае значэння, якое тэсціраванне там праводзіцца (рэпетыцыйнае або цэнтралізаванае), пры ім не павінна быць ніякіх іншых староніх прадметаў.

Больш за тое, мы пайшлі яшчэ далей і забаранілі мець пры сабе ў экзаменацыйных аўдыторыях мабільныя тэлефоны не толькі

Прынаося, што супрацоўнікі нашага інстытута пастаянна адсочваюць правядзенне ўступных выпрабаванняў у іншых краінах як па прадмет іх арганізацыі, так і па прадмет вывучэння «слабых месцаў». Лепш вучыцца на чужых памылках, чым на сваіх.

Тым, які супрацьстаяць выкарыстанню тэхнічных сродкаў на

БУДЗЬ У КУРСЕ!
За нецэнзурныя словы або за розныя іншыя надпісы, якія не маюць дачынення да зместу тэста і якія абітурыенты пакідаюць у бланках ЦТ, цяпер кароўць. Фактычна гэта азначае адхіленне ад далейшага ўдзелу ў прыёмнай камісіі — сертыфікаты такім абітурыентам не выдаюцца. Гэты пункт увайшоў у «Палажэнне аб арганізацыі і правядзенні цэнтралізаванага тэсціравання».

экзаменах, заклапочаны абсалютна ўсе краіны. Пра шпаргалкі на нагах усё добра ведаюць, але, напрыклад, у адной кітайскай правінцы дзвучатам на экзамене забаранілі нахэнне аднаго з прадметаў ніжняй в'язны, якое некаторыя прыгажуні выкарыстоўваюць для захоўвання там шпаргалкаў. У той жа Расіі на якія толькі хітрыкі абітурыенты не ідуць, бо тэхнічны прагрэс на месцы не стаіць, і нават звы-

чайныя на першы погляд упрыгажэнні могуць служыць прыёмнай антэнай, а ў гадзінніку на руцэ можа хавацца прыстасаванне для захоўвання інфармацыі.

— **Летас нашы суседзі ўср'ёз абмяркоўвалі выкарыстанне «глушылак», каб удзельнікі экзамену не маглі «выйсці на сувязь» з экзаменацыйнай аўдыторыяй...**

— Далей абмеркавання справа не пайшла, паколькі частата з'яўляецца чыйсьці ўласнасцю. Тэхнічна гэта можна зрабіць, а як гэта зрабіць юрыдычна, без парушэння чужых інтарэсаў? Трэба дамаўляцца з мабільнымі апэратарамі, сілавымі структурамі, структурамі, якія ажыццяўляюць паветраныя перавозкі пасажыраў, ці як? Таму я парнейшаму настойваю на тым, што ўсё залежыць ад арганізатараў у аўдыторыі: сфатаграфавача, перадача і атрыманне інфармацыі незаўважна немагчыма, калі вядома, арганізатары сумленна падыходзяць да сваіх абавязкаў, зусім не абавязкова ўстанавіваюць відэакамеры з аднаго боку, гэта, безумоўна, дысцыплінуе удзельнікаў экзамену, але цікава, што можна разгледзець, калі ў аб'ектывы камеры трапляе толькі нахіленая галава абітурыента і раскладзены перад ім лісты паперы? Я чытаў у расійскіх СМІ, што па інтэрнэце гуляе запіс, на якім юнак сядзіць на экзамене чамусьці збоку за сталом, але што ён робіць, убацьчы немагчыма, бо не ўб'е трыпаць у поле зроку камеры.

— **А яшчэ ў Расіі была арганізавана служба маніторынгу, спецыялісты якой пад выглядам выпускнікоў кантактуюць ва ўсіх групах і суплоках, дзе абмяркоўваюцца пытанні АДЭ...**

— У нашым інстытуте ёсць свая служба бяспекі, якая ажыццяўляе кантроль за ўсімі электроннымі сродкамі, што выкарыстоўваюць несумелныя абітурыенты або рэпетытары, якія прыходзяць на тэсціраванне. Усё, што тычыцца тэсціравання, адсочваецца ў інтэрнэце. Так званыя «адказамі» да тэстаў у нас ужо не гандлююць, бо ўсе

пераканаліся, што здабчыць іх да экзамену немагчыма. І калі ў інтэрнэце з'явіцца прапановы «купіць» правільныя адказы, гэта будзе адназначна махлярствам. Але вое, напрыклад, быў выпадак, калі падчас рэпетыцыйнага тэсціравання па фізіцы ў інтэрнэце з'явіліся адразу восем фатаграфій тэстаў. Нашы спецыялісты вылічылі і ўстанову адукацыі, і экзаменацыйную аўдыторыю, і чалавека, які зрабіў фатаграфію,

яшчэ да заканчэння рэпетыцыйнага экзамену.

Прынаося, што заваяваць давер да ЦТ з боку абітурыента, іх бацькоў, педагогічнай грамадскасці было вельмі няпроста. Таму мы вельмі даражым сваёй рэпутацыяй...

— **Мікалай Сцяпанавіч, не маглі абмінуць яшчэ адну вельмі «папулярную» ў абітурыенцкім асяродку тэму — магчымыя ўгадванні на ЦТ правільных адказаў. Ці насамрэч гэта магчыма?**

— Самым распаўсюджаным міфам з'яўляецца меркаванне, што можна быць абсалютна недасведчаным у пэўнай галіне ведаў і, тым з тым, на тэсіраванні «натыкаць» на мінімальны прахадны бал. Перш за ўсё адзначу, што выраз «угадаць» не зусім да месца, калі мы маём на ўвазе адказы абітурыента на пытанні тэставых заданняў падчас запавунення бланкаў. Угадаць можна, які нумар аўтобуса на гарадскім маршруце першы пад'едзе да прыпынку ці колькі пешаходаў зможа перайсці вуліцу на зялёнае святло святлафора.

Пры хаатычным запавуненні бланка адказаў магчымыя атрымачы тэстаў бал, які б гарантаваў абітурыенту залічэнне ва ўніверсітэт, вельмі мізэрнае. Адпаведныя разлікі і аналіз выніковай цэнтралізаванага тэсціравання пераконаюць, што нават саба падрыхтаваны абітурыенты спрабуюць выконваць заданні, а не выбіраюць мудрагелістыя схемы запавунення бланкаў.

Хачу дадаць, што заданні з выбарам адказу з ліку некалькіх прапанаваных варыянтаў выкарыстоўваюцца ва ўсіх краінах, дзе экзамены праводзяць у тэставай форме. Многія краіны, каб максімальна аўтаматызаваць працэс апрацоўкі тэставых матэрыялаў, прапануюць на экзамене заданні толькі з выбарам варыянтаў адказаў. Напрыклад, Лонданская школа эканомікі і палітычных навук на ўступных экзаменах па матэматыцы прапануе на працягу адной гадзіны выканаць 30 заданняў з множным выбарам. У нашых калег ва Украіне пры знешнім незалежным ацэньванні (аналог ЦТ) усе тэсты камбінаваныя па большасці прадметаў 90% заданняў на выбар варыянтаў адказаў (частка А) і толькі 10% — адкрытага тыпу (частка В).

Мы таксама аналізавалі, як спраўляюцца абітурыенты з вобласцю А і В, і пераканаліся, што карэляцыя іх паспяхоўнасці ў рабоце над адкрытымі і закрытымі заданнямі вельмі высокая. Дарчы, у Расіі, дзе на Адзіным дзяржаўным экзамене выкарыстоўваюцца яшчэ і заданні вобласці С (з разгорнутым варыянтам адказаў), канстатуюць, што да іх прыступае ўсё 10-15 працэнтаў ад агульнай колькасці абітурыентаў. Таму мы адмаўляцца ад адкрытых заданняў з варыянтамі адказаў не збіраемся...

Гутарку вела Надзея **НІКАЛАЕВА**.

ЧЫТАННЕ ЯК НАСТРОЙ ЖЫЦЦЯ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Дзіцячая кніга — адзін з прывяржатых напрамкаў у дзяржаўнай выдавецкай галіне. Многія аўтары, дарчы, вядомы не толькі ў Беларусі, але ў іншых краінах свету. Толькі аповесць «Адзінокі васьмікласнік хоча пазнаёміцца» Аляся Бадака ў апошнія некалькі гадоў выйшла на рускай, таджыксай, венгерскай і іншых мовах. Зусім нядаўна надрукавана па-ўкраінску ў часопісе «Кіеў». Чытаеш яе — і згадваеш добрыя кнігі Івана Сяркова, Альберта Ліханова, Анатоля Аляксіна. «А мы зараз праводзілі ўнутрыбібліятэчны рэйтынг, — расказвае кіраўнік сістэмы дзіцячых бібліятэк Мінска Таццяна Швед, — і бачым, з якой ахвотай зьяўляюцца сям'я юныя да кніг Наталлі Ігнаценкі, Алены Масла, Алены Туравай... Рады хлопчыкі і дзяўчынкі і новаму дзіцячаму часопісу «Буся».

Відаць, чытачы ў друкаванай кнігі ўсё ж ёсць. І іх, магчыма, будзе яшчэ болей, калі добрымі дарадцамі ў арганізацыі дзіцячага чытання выступіць дарослыя — і настаўнікі, і бібліятэкары, і самі пісьменнікі. Алена Стэльмах, намеснік дырэктара Выдавецкага дома «Звязда», разам з групай дзіцячых паэтаў, празаікаў ужо другі тыдзень вандруе па дзіцячых аздараўчальных летніках Мішчыны. Праўдзённа акцыю выдатна спрыяе Мінскі аэрыаканам. І арганізатары ідэалагічнай работы, і кіраўнікі педагагічнай галіны, і культасветработнікі — усе паядналіся ў адным разуменні, што для дзіцячага выхавання кніга сёння як ніколі патрэбна. Таму, мусяць, такім шматлюдным і атрыма-лася святая кнігі, якое ва Уздзе ў рамках акцыі «Лета з добрай кнігай» арганізавалі па ініцы

ЖЫРАНДОЛЯ

Наш культурны асяродак

Музычнае паветра

У гэтыя дні п'яты раз праходзіць «Вечары Вялікага тэатра ў рамках Радзівіаў». Гэта айчыны праект, калі опера і балет паказваюцца на адркрытых паветры ў Нясвіжы. Што даволі распаўсюджана ў Еўропе. Але жаданне перанесці лепшыя тэатральныя пастаноўкі ў гістарычна асяроддзе палацавага комплексу надае «Вечарам Вялікага» асаблівы настрой.

Адпаведна з ім будзеца і праграма. Сёлета яна адрозніваецца ад ранніх тэатраў — канцэртаў «Мелодый каханых» ў выкананні струннага квінтэта «Серенада» і салісты Таццяны Траццяк (сапрана). Але лірыку змяняюць жарцы, якія зацягваюць у іры папачунай героіні оперы «Кармэн» (Жоржа Бізэ). Вос тут у Нясвіжы, дзе таксама калісьці кіпелі жарцы, зусім па-іншаму ўспрымаюцца словы «У любові, как у пашкі, крыльях...» Галоўныя партыі спявалі Аксана Якушэвіч, Эдуард Мартынюк, Настасся Масквіна і Уладзімір Пітроў. Спектакль да паказу падчас «Вечароў» абралі невыпадкова. Гэта магчымае яго паглядзець нібы на развітанне: на год ён сыходзіць з афішы тэатра, каб потым вярнуцца ў абноўленым выглядзе і ў новым рэжысёрскім працэнтані.

Але ж гэта Нясвіж — значыць, павіна гуцаць і беларуская музыка. Напрыклад, С. Манюшка. Да 195-годдзя творцы Вялікі тэатр падрыхтаваў праграму «3 Ойчан адвечным», якая гучыць 21 чэрвеня ў касцёле Божага Цела. Месца абрана невыпадкова: Манюшка доўгі час быў арганістам у касцёле і напісаў шмат духоўнай музыкі, з якой знаёмыя людзі падчас дабрачыннага канцэрта.

Імпрэза

Голас Янкі Купалы прагучыць у спектаклі

Дзяржаўны тэатр беларускай драматургіі вырашае аб'яднаць народнае свята Купалле з імёнам паэта Янкі Купалы, 130-годдзе якога мы адзначалі два гады таму. Таму на 7 ліпеня рытуальна прагучыць імпрэза, якая будзе складацца з некалькіх частак.

Напачатку ў тэатры будзе паказаны спектакль у жанры дакументальнай алегорыі «Купала Раю», прэм'ера якога адбылася ў 2012 годзе. Яго аўтар і рэжысёр Святлана Навуменка асабліва падкрэслівае той факт, што ўвесь тэатр пастаноўкі заснаваны на дакументах і не мае ніводнага слова «адсябаны».

«Мы прычынопа пастараліся нічога не дадумваць. Гэта не спроба лірычнага асаваення творчасці Купалы, але спроба зразумець, што з ім адбылося ў той крывава, цяжкі час, у які ён жыў, — дзевяціна рэжысёр.

Для стварэння спектакля аўтар вывучала пратаколы допытаў, лісты, лісты з-за мяжы, выказванні людзей, якія жылі разам з Янкам Купалам. У пастаноўцы разыграны паэма «Бандароўна», шэсць вершаў паэта ліглі ў аснову песень — яны прагучаць у тэатры і адрываюцца. Больш за тое, у спектаклі можна папачуць нават голас Янкі Купалы — яго знайшлі ў радыёархівах. Выканаўцам галоўнай ролі з'яўляецца Дзяніс Паршын, які гаворыць, што знайшоў ключ да ролі вялікага паэта праз пошук паэта ў сабе.

ПІСАЦЬ ПА-ФРАНЦУЗСКУ МОЖНА... МАСЦІХІНАМ

Родны горад мае вялікі ўплыў на сваіх жыхароў. Ён можа прытуліць, натхніць... Мастацтва Людміла Аніскавец Нясвіж зачараваў ужо даўно. Сваю любоў да роднага горада яна выражае праз карціны.

ВЯРТАННЕ ДА ПЭНДЗЛЯ

Пасля вучобы ў Віцебскім тэхналагічным інстытуце лёгкай прамысловасці Людміла атрымала дыплом мастака-тэхнолага і больш за 20 гадоў працавала настаўніцай. Вучыла дзяцей і малыханню, і чарчэнню, і дамаводству.

— У школе мы больш надавалі ўвагу творчым праектам: пляценню з саломкі, аплікацыі, пачварку... Шылі беларускіх пляек. У школьнай праграме гадзіны ўрокаў па мастацтве зьявіліся да мінімуму, і гэта не на карысць эстэтычнага развіцця маладога пакалення. Дзеці ідуць дадаткова займацца на факультатывы, на гурткі, у школы мастацтваў.

Навучэнцы Людмілы заўсёды займалі прызавыя дыпламы на школьных, раённых конкурсах. Ды і сама настаўніца не адставала: штогод прымаля ўдзел у выставах на навукаўніцкіх канферэнцыях.

— Гадоў 7 таму, пасля нараджэння другога дзіцяці, працунулася жаданне ізноў маляваць, — успамінае Людміла. — Брат дапамог разабрацца з фотаапамам. Мне спадабалася перапрацоўваць здымкі гарадскіх пейзажаў у графічныя малюнкi. Потым узлясла за гелевую ручку, рабіла розныя ілюстрацыі. Вярнуцца да пэндзля натхніла просьба ксяндза Францішка аднавіць перад Калядамі шопку (каляндная традыцыя ўпрыгожвае касцёл фігуркамі святых) Нясвіжскага касцёла.

Мастачку заўсёды вабіла творчасць імпрэсіяністаў. — Гэты кірунак у мастацтве падабаўся мне яшчэ са студэнцтва. Асабліва працы Эдуарда Манэ, Клода Ма-

нэ, Эдуарда Картэса, Канстанціна Каровіна... Уравае свежасць і непасрэднасць іх успрымання наваколля і тое, як імпрэсіяністы ўдала адлюстравалі імгненны ўражанні. Мяне захапляе гульня колераў на халсце. Але я выбрала для працы не пэндзаль, а масціхін (металічная лопатка з выгнутай ручкай. — Аўт.). Паўныя навукі ўспомніліся з інстытута. Але саму тэхніку засвоіла праз інтэрнэт.

НЯСВІЖ ВЕЛІМІ ПАДОБНЫ НА ПАРЫЖ

Карціны Людмілы Аніскавец (у асноўным пейзажы і нацюрморты) надуоўга застаюцца ў памяці. Масціхін дазваляе выказаць усю моц гучання колераў. Маленькая металічная лопатка ў руках мастачкі стварае

Дзеля памяці

«ГОНАР НЕ МІНАЕ»

ГЭТЫМІ СЛОВАМІ УЛАДЗІМІРА КАРАТКЕВІЧА МОЖНА ВЫЗНАЧЫЦЬ АСОБУ ПІСЬМЕННІКА ВАСІЛЯ БЫКАВА. ЯНЫ І ПРАГУЧАЛІ НА АДКРЫЦЦІ МУЗЕЯ-ДАЧЫ ПІСЬМЕННІКА Ў ДЗЕНЬ ЯГО 90-ГОДДЗЯ

Дачны пасёлак каля Ждановічаў, што пад Мінскам. Маляўнічыя мясіны — і не скажаш, што горад блізка. Дарога збочыла і прывяла да цаглянага будынка з новай шылдэчкай. Ён выглядае з-за дрэўцаў — сціпла, ветліва, але зусім ненавязліва запрашае спыніцца. Спыніцца хочацца: сесці каля дрэў і паслухаць іх шэпт, а потым па акуратных прыступках зайсці ў дзверы. Паклікаць гаспадароў...

Гаспадары — сям'я Быкавых. Так і застаюцца, па сутнасці, нягледзячы на тое, што пасля смерці пісьменніка ўдава Васіля Уладзіміравіча Быкава Ірына Міхайлаўна вырашыла аддаць сямейнае лецішча пад музей — дзяржаўны.

І гэта сапраўды ў дзяржаўных інтарэсах, як падкрэслілі на адркрыцці міністр культуры Беларусі Барыс СВЯТЛОУ:

— Сёлета год 90-годдзя Васіля Быкава, пісьменніка, які здабываў Перамогу на франтах вайны. І я хацеў бы нагадаць лічбу 70-годдзя вызвалення Беларусі. Калі вы супаставіце гэтыя дзве лічбы, то можна ўявіць, колькі гадоў было Васілю Уладзіміравічу на пачатку вайны. У яго за плячыма было некалькі гадоў навучання на скульптара, але гэтага не адбылося: перашкодзіла вайна. Аднак ён назаўсёды застаўся мастаком, які ляпіў, ствараў чалавечыя вобразы, чалавечыя душы. Было пахаванне, калі пад Кіраваградом Быкава памылкова запанілі як загінулага, а яго матуля атрымала ліст, у адпаведнасці з якім даводзілася, што ён сына больш няма. Вос яно: «Пайсці і не вярнуцца...» Але ж Васіль Уладзіміравіч Быкаў не толькі прайшоў гэтую вайну, але ён вярнуўся, каб кожнаму з нас раскажаць пра жудасныя моманты, гадзіны, месяцы, гады такой страшэннай з'явы, як вайна. У кожнага свой Быкаў, у кожнага ёсць свой музей Быкава — гэта яго кнігі, якія ставяць на паліцы, і мы іх час ад часу перагортваем, зьвяртаемся да яго вобразаў. Для мяне гэта мастак, які пісаў толькі двама колерамі — чорным і белым. Іншага няма, таму што раскаваць пра тое, які адбывалася барацьба паміж анёламі і дэманамі, — можна толькі дзвюма фарбамі.

Праўда, у яго пасляваеннай жыцці было месца розным колерам. Але гэта тое, што тычыцца цёплых пацучыяў, сярброў, таго, што душы было радасна. І вос на дачы «Быкаўскі» свет нібыта падсвечваецца знутры тымі прадметамі, якімі ён карыстаўся, з дапамогай якіх рабіў свой дамок утульным. Каналка, крэслы — распаўсюджаныя ў савецкі час мадэлі. Нічога асаблівага, пры тым, што гэты чалавек — Велічыня. У кабінэцку — пішучая машынка, аркушы з тэкстамі і праўкамі. Акенца, якое так і запрашае: «Ну глянь жа, якая прыгажосць, радуіся!» І радаваўся: маляваў, што бачыў і адчуваў тут.

Вос і фарбы напачатку — у асобным пакойчыку адчуваецца Быкаў-мастак. Ён, між іншым, адчуваецца нават у кухні: на сцяне над кафляй савецкага ўзору ён намалюваў вельмі радасны нацюрморт з садавіны і гародніны. Настрой на дачы для гаспадары быў вельмі важным: столькі гасцей прыходзіла прымаць.

Старшыня грамадскага аб'яднання «Саюз пісьменнікаў Беларусі» Мікалай ЧАРГІНЕЦ узгадаў:

«Калі Васілю Уладзіміравічу выдзелілі ўчастак, то гэтае месца мы асвяцілі сваёй прысутнасцю, і нават «чаркай кавы». Тут недалёка была дача Андрэя Макаёнка, што дазваляла не так часта, але сустрэцца з вельмі важным пісьменнікам, пагаварыць, пасядзець, падзяліцца планами. Ён быў вельмі ўважлівы, падтрымліваў маладых пісьменнікаў. Мне ён пісаў лісты ў Афганістан, падтрымліваў разам з Ірынай Міхайлаўнай, распавядаў пра справы, каб адцягнуць увагу ад таго, што адбываецца навокал, жадаў вярнуцца жывым. Для мяне Васіль Уладзіміравіч не проста вялікі пісьменнік. І я бы ні ўспрымалі яго творы нават у той час, але і крытык адмоўны, і крытык станоўчы ўсё-такі сыходзіліся на тым, што ў нашай дзяржаве з'явіўся вялікі пісьменнік, які піша праўду. Праўда падабаецца пэўным людзям. Але Васіль Уладзіміравіч пры ўсіх крытычных наскоках на сябе як на чалавека ўсё-такі быў ацэнены дзяржавай: дэпутат Вярхоўнага Савета і СССР, і БССР, Герой Сацыялістычнай Працы. Ён быў прызнаны нават тымі людзьмі, якім не падабалася яго шчырасць меркаванняў па тых ці іншых пытаннях, у тым ліку міжнароднага значэння. Тут на душы адрозніўся ўспывае, што гэты вялікі чалавек сышоў рана. Ён абаліраўся на Ірыну Міхайлаўну, якая яму вельмі дапамагала. Трэба падзякаваць Ірыне Міхайлаўне за вялікі крок: што яна прапанавала для музея гэты дом, які пабудавалі яны сваімі рукамі з Васілём Уладзіміравічам. Але мы выйшлі з прапановы, каб музей Быкава быў у Віцебску, Гродне.

Сапраўды, ёсць «Быкаўскія мясіны». Але, акрамя канкрэтных кропак, дзе ён жыў, «Быкаўскія мясіны» можна назваць усю Беларусь. Даследчык творчасці Васіля Быкава літаратуразнаўца Міхась Тычына адзначаў, што талент — гэта нараджэнне прыроды, а беларуская зямля вельмі шчодрая ў гэтым сэнсе. Максім Танк выказаўся, што тут сама зямля спявае. Але калі мы вымаляем слова «геній», то дадаём ад сябе — геній ад Бога. Васіль Быкаў быў аднолькава таленавіты ў розных сферах: выдатны мастак слова, мастак па жыцці — увесь час маляваў, дзе ён быў: падчас застолля ці ў прэзідыуме... Малюнкаў многа, і дагэтуль не ўдалося ўсе сабраць, але частка, якая знайшла месца на лецішчы, дазваляе ўдакладніць сваё адчуванне асаблівае яў літаратурнай творчасці. І наогул адчуванне гэтага чалавека — якім жа ён быў у жыцці.

Вос адзін эпізод. Шмат хто казаў пра Быкава, якім выдатным аўтамабілістам ён быў (вос жа і гараж на дачы нездарма ёсць). Адноўчы ёны ехалі з Алесем Адамовічам, імчаліся непадалёк ад Масквы, і па той жа дарозе з адваротнага боку — сустрэчныя машыны, і

Працоўны стол — на ім усё, як пры Быкаве.

Фарбы — імі пісьменнік маляваў радасць.

увесь час нехта з кіроўцаў здзіўлена паказваў рукамі: «Куды ты едзеш?» Аказалася, што Быкаў ехаў насуперак усім па дарозе з аднабаковым рухам. Адамовіч тут жа зрабіў выснову: «А Быкаў — такі, ён заўсёды ехаў насуперак плыні». Таму ён і вялікі. Сапраўды геній, які выконваў сваю місію на зямлі. З глыбокім пацученнем упаснай годнасці, ён гаварыў і пісаў аб тым, што бачыў, што перажываў і што яго хвалявала.

Але вібрацыя хвалявання, хоць і нябачная, але надзвычай уплывовая. Тое, што хвалявала Быкава, стала хваляваць іншых, і нават у бліжэй і далёкім свеце. Быкава чыталі ва ўсім Савецкім Саюзе. Яго чытаюць цяпер, ставяць ужо сучасныя фільмы паводле яго твораў — нездарма ж! З паваяў да пісьменніка беларусы Санкт-Пецярбурга Аляксандр Станкевіч і Віталь Лашкевіч перадалі ў новы музей падарунак — партрэт, які быў напісаны ў 1993 годзе пецярбургскім мастаком Сяргеем Ткачэнкам.

Дырэктар Дзяржаўнага музея гісторыі беларускай літаратуры Лідзія Макарэвіч падкрэсліла: «Для культуры патрэбны аўтарытэты... Музей — гэта цагляны ў памяць». І нагадала словы самога Васіля Уладзіміравіча, якія сёння вельмі дарэчны: «Памяць — гэта матэрыяльная сіла, галоўны элемент чалавечай духоўнасці. Яна не толькі здольная ўзнаўляць мінулае, але і вызначае будучае».

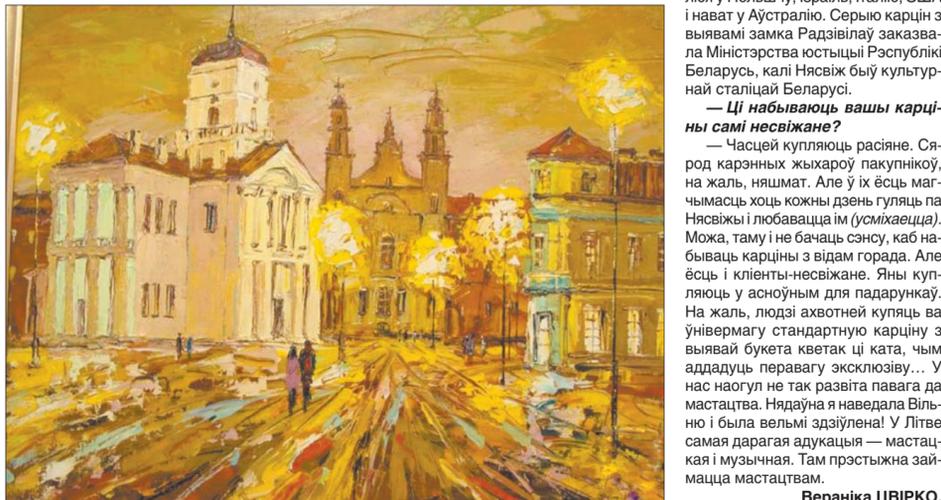
Ларыса ЦІМОШЫК

Кухня — на сцэне малюнкi Быкава.

Пакой — месца для сярброў і калер.

Вераніка ЦІРЬКО.

■ Увага: віктарына!

«ЗВЯЗДА» ЯК ПАДРУЧНІК

Сёлета Беларусь адзначае 70-годдзе вызвалення ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Гэтая дата адметная і для «Звязды» — газеты-падпольшчыцы, газеты-партызанкі, якая прайшла праз ваеннае лікалецце разам са сваімі чытачамі.

Напярэдадні пядзе прапануем вам, шануюныя чытачы, угадаць некаторыя сваяе і факты з гісторыі газеты — а па вялікім рахунку, і роднай краіны. Самыя памятливыя, уважлівыя і дасведчаныя ўдзельнікі кожнага тура рэдакцыйнай віктарыны будуць адзначаны прызамі ад рэдакцыі. Сёння, дарчы, стартуе першы тур, а ўсяго іх будзе некалькі. Пад'ядзенне ж вынікаў віктарыны плануецца ў жніўні, напярэдадні дня нараджэння «Звязды». Адказы на пытанні першага тура з пазнакай «Віктарына» прымаюцца на паштовы (220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А) і электронны адрас (info@zvuzdya.minsk.by) рэдакцыі па 26 чэрвеня.

«Гісторыя газеты — гісторыя краіны»

1 На якой сталічнай вуліцы ўсталяваны помнік «Звяздзе»?

- праспект Незалежнасці
- вуліца Кульман
- вуліца Багдановіча
- праспект газеты «Звязда»

2 Якім звалі жанчыну, у хаце якой друкавалася падпольная «Звязда»?

- Альбіна
- Марфа
- Галіна
- Марыя

3 У якім годзе быў адкрыты мемарыял «Востраў Зыслаў» на месцы, дзе падчас Вялікай Айчыннай вайны амаль 1,5 года знаходзіўся падпольны абкам партыі, партызанскі аэрадром і друкарня некалькіх газет?

- 1950 г.
- 2001 г.
- 1969 г.
- 1984 г.

4 Дзе і калі падчас Вялікай Айчыннай вайны убачыў свет апошні нумар «легальнай» «Звязды»?

- 21 чэрвеня 1941 г. у Мінску
- 3 студзеня 1942 г. у Могілёве

5 Адзін з гэтых людзей не з'яўляўся рэдактарам «Звязды» падчас Вялікай Айчыннай вайны. Хто?

- Мікалай Дзялец
- Уладзімір Амелянюк
- Міхаіл Барашкаў

— Ядвіга Савіцкая

6 Дзе і калі быў надрукаваны першы нумар падпольнай «Звязды»?

- 23 ліпеня 1942 г. у Любанскім раёне
- 30 снежня 1941 г. у Мінску
- 18 мая 1942 г. у Мінску
- 23 лютага 1942 г. у Маскве

7 Таму, хто ўказа, дзе друкуецца «Звязда», фашысцкія акупаваныя ўлады абвясцілі ўзнагароду...

- 300 рублёў
- 20 тысяч марак і карову
- 10 тысяч марак
- 75 тысяч марак

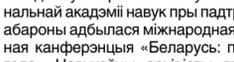
8 Якія дзяржаўныя ўзнагароды мае «Звязда»?

- Ордэн Леніна
- Ордэн Чырвонай Зоркі
- Ордэн Айчыннай вайны 2 ступені і ордэн Багдана Хмяльніцкага
- Ордэн Айчыннай вайны I ступені і ордэн Працоўнага Чырвонага Сцяга

9 Іменем першага рэдактара падпольнай «Звязды» Уладзіміра Амелянюка не толькі названы вуліцы ў Мінску і родным пасёлку Дню Пскоўскай вобласці — яго вобраз увекавечаны ў кіно. Як называецца гэты фільм?

- «Дзяўчынка шукае бацьку»
- «Руны страляюць»
- «Рэпартаж з ліній агню»
- «Балада пра салдата»

10 Як вы мяркуюце, што за канструкцыя на здымку?

Фота Аляксандра КЛЕШЧУКА.

■ Роздум пісьменніка

ПЛАСТМАСА

Днямі мяне «заклініла». З-за смецця, якое пачалі ўжо кідаць і на вуліцах. А больш дакладна — пластмасы. Але пачну здалёк.

Гадоў дваццаць таму па журналісцкіх справах я праезджаў праз адну нумар вёску. Не буду называць яе, бо не ведаю, як яна цяпер. На маіх вачах там адбываўся самасуд. Судзілі праезджага вадзіцеля (побач — шаша), які збочыў да мясцовай сажалкі — білі на асколкі, а калі не маглі, а так карцела, то, пэўна, у істэрэрычны лупілі іх аб зямлю. Інакш адпачынак — не ў радасці.

Шмат дрэў звалілася ў раку. Там, дзе яны ствараюць заторы, своеасабліваю гаць, — горы бруднага, зацівалага пластыку: пакеты, бутэлькі. Гэта тое, што мы бачым зверху. Пра тое, што на дне, лепш не думаць. Яшчэ горша, лічы, жудасная карціна старэйшын, надавалі яму ў пысу і добрых выспаткаў.

— У нас таму і парадак, — давалі мясцовыя, — што мы самі за ім сочым. І нікому не дазволім быць бідлам.

У вялікай дагледжанай сажалцы боўталі рыба, смела пралыла непалоханая выдра. «Самі азярцо выкапалі, — патлумачылі мне. — Прыстойнаму чалавеку і палавіц дазволім — тут карасі па кілаграме на гачок лезуць. Мы не жлабы».

Нобелеўскі лаўрат па літаратуры Іва Андрэіч любіў масты і шмат пісаў іх у сваіх творах. Часта наведваючы Барысаў, у межах якога працякаюць тры рэчкі і існуюць аж пяць мастоў, я ўспамінаю замілаванне вялікага басніцка перад рэкамі і мастамі. Аўтамабільны мост цераз знамяцітую Бярэзіну сімвалічна дзеліць горад на стары і новы. Побач з асноўнай дзяржаўнай магістраллю, літаральна за год, тут адбудаваны тры супермаркеты, раней вырас мікрараён. З моста відаць і яшчэ адно дзіва — вялізны, у некалькі квадратных кіламетраў, вадаём.

Здалёк усё прыгожа — дрэвы, водная роўніца, вузкая паласа малой ракі Сха, якая праз гэты вадаём, які тут называюць Зямснарад, упадае ў Бярэзіну. Чэрыць стагоддзя таму тут пачалі будаваць зону адпачынку: рэканлі і паглыбілі пойму Схі. Але надыйшлі «хвацікі 1990-я», жалезныя баржы ўтапілі, будаўнікі зніклі. Нягледзячы на усё гэта, Зямснарад застаўся. Назіраю за яго лёсам цяпер ужо небяспечна для нервовай сістэмы. Таксама, які за лёсам дзюво рэчак, якія павінны толькі ўпрыгожваць горад. У якім, дарчы, горадзе (лічы, у яго цэнтры) можна убачыць такога жыватворнае спалучэнне? Вадаём і дзве ракі?

Але... Берагам Схі, зарослай вербалазом, бруднай, ібеючай, іду да Зямснарада. Бачу бясконыя груды пластыкавых бутэлек, скарыстаных разважы талерак і відэльцаў, пакеты, зноў пакеты, упакоўкі з-пад яек і ёгуртаў, пластыкавыя шклянкі, сляды ад вогнішчаў і зноў бутэлькі — пластыкавыя і шклянчаныя. Апошнія дзе здолелі — білі на асколкі, а калі не маглі, а так карцела, то, пэўна, у істэрэрычны лупілі іх аб зямлю. Інакш адпачынак — не ў радасці.

Шмат дрэў звалілася ў раку. Там, дзе яны ствараюць заторы, своеасабліваю гаць, — горы бруднага, зацівалага пластыку: пакеты, бутэлькі. Гэта тое, што мы бачым зверху. Пра тое, што на дне, лепш не думаць. Яшчэ горша, лічы, жудасная карціна старэйшын, надавалі яму ў пысу і добрых выспаткаў.

— У нас таму і парадак, — давалі мясцовыя, — што мы самі за ім сочым. І нікому не дазволім быць бідлам.

У вялікай дагледжанай сажалцы боўталі рыба, смела пралыла непалоханая выдра. «Самі азярцо выкапалі, — патлумачылі мне. — Прыстойнаму чалавеку і палавіц дазволім — тут карасі па кілаграме на гачок лезуць. Мы не жлабы».

Нобелеўскі лаўрат па літаратуры Іва Андрэіч любіў масты і шмат пісаў іх у сваіх творах. Часта наведваючы Барысаў, у межах якога працякаюць тры рэчкі і існуюць аж пяць мастоў, я ўспамінаю замілаванне вялікага басніцка перад рэкамі і мастамі. Аўтамабільны мост цераз знамяцітую Бярэзіну сімвалічна дзеліць горад на стары і новы. Побач з асноўнай дзяржаўнай магістраллю, літаральна за год, тут адбудаваны тры супермаркеты, раней вырас мікрараён. З моста відаць і яшчэ адно дзіва — вялізны, у некалькі квадратных кіламетраў, вадаём.

Здалёк усё прыгожа — дрэвы, водная роўніца, вузкая паласа малой ракі Сха, якая праз гэты вадаём, які тут называюць Зямснарад, упадае ў Бярэзіну. Чэрыць стагоддзя таму тут пачалі будаваць зону адпачынку: рэканлі і паглыбілі пойму Схі. Але надыйшлі «хвацікі 1990-я», жалезныя баржы ўтапілі, будаўнікі зніклі. Нягледзячы на усё гэта, Зямснарад застаўся. Назіраю за яго лёсам цяпер ужо небяспечна для нервовай сістэмы. Таксама, які за лёсам дзюво рэчак, якія павінны толькі ўпрыгожваць горад. У якім, дарчы, горадзе (лічы, у яго цэнтры) можна убачыць такога жыватворнае спалучэнне? Вадаём і дзве ракі?

Але... Берагам Схі, зарослай вербалазом, бруднай, ібеючай, іду да Зямснарада. Бачу бясконыя груды пластыкавых бутэлек, скарыстаных разважы талерак і відэльцаў, пакеты, зноў пакеты, упакоўкі з-пад яек і ёгуртаў, пластыкавыя шклянкі, сляды ад вогнішчаў і зноў бутэлькі — пластыкавыя і шклянчаныя. Апошнія дзе здолелі — білі на асколкі, а калі не маглі, а так карцела, то, пэўна, у істэрэрычны лупілі іх аб зямлю. Інакш адпачынак — не ў радасці.

Шмат дрэў звалілася ў раку. Там, дзе яны ствараюць заторы, своеасабліваю гаць, — горы бруднага, зацівалага пластыку: пакеты, бутэлькі. Гэта тое, што мы бачым зверху. Пра тое, што на дне, лепш не думаць. Яшчэ горша, лічы, жудасная карціна старэйшын, надавалі яму ў пысу і добрых выспаткаў.

— У нас таму і парадак, — давалі мясцовыя, — што мы самі за ім сочым. І нікому не дазволім быць бідлам.

У вялікай дагледжанай сажалцы боўталі рыба, смела пралыла непалоханая выдра. «Самі азярцо выкапалі, — патлумачылі мне. — Прыстойнаму чалавеку і палавіц дазволім — тут карасі па кілаграме на гачок лезуць. Мы не жлабы».

Нобелеўскі лаўрат па літаратуры Іва Андрэіч любіў масты і шмат пісаў іх у сваіх творах. Часта наведваючы Барысаў, у межах якога працякаюць тры рэчкі і існуюць аж пяць мастоў, я ўспамінаю замілаванне вялікага басніцка перад рэкамі і мастамі. Аўтамабільны мост цераз знамяцітую Бярэзіну сімвалічна дзеліць горад на стары і новы. Побач з асноўнай дзяржаўнай магістраллю, літаральна за год, тут адбудаваны тры супермаркеты, раней вырас мікрараён. З моста відаць і яшчэ адно дзіва — вялізны, у некалькі квадратных кіламетраў, вадаём.

Здалёк усё прыгожа — дрэвы, водная роўніца, вузкая паласа малой ракі Сха, якая праз гэты вадаём, які тут называюць Зямснарад, упадае ў Бярэзіну. Чэрыць стагоддзя таму тут пачалі будаваць зону адпачынку: рэканлі і паглыбілі пойму Схі. Але надыйшлі «хвацікі 1990-я», жалезныя баржы ўтапілі, будаўнікі зніклі. Нягледзячы на усё гэта, Зямснарад застаўся. Назіраю за яго лёсам цяпер ужо небяспечна для нервовай сістэмы. Таксама, які за лёсам дзюво рэчак, якія павінны толькі ўпрыгожваць горад. У якім, дарчы, горадзе (лічы, у яго цэнтры) можна убачыць такога жыватворнае спалучэнне? Вадаём і дзве ракі?

Але... Берагам Схі, зарослай вербалазом, бруднай, ібеючай, іду да Зямснарада. Бачу бясконыя груды пластыкавых бутэлек, скарыстаных разважы талерак і відэльцаў, пакеты, зноў пакеты, упакоўкі з-пад яек і ёгуртаў, пластыкавыя шклянкі, сляды ад вогнішчаў і зноў бутэлькі — пластыкавыя і шклянчаныя. Апошнія дзе здолелі — білі на асколкі, а калі не маглі, а так карцела, то, пэўна, у істэрэрычны лупілі іх аб зямлю. Інакш адпачынак — не ў радасці.

Шмат дрэў звалілася ў раку. Там, дзе яны ствараюць заторы, своеасабліваю гаць, — горы бруднага, зацівалага пластыку: пакеты, бутэлькі. Гэта тое, што мы бачым зверху. Пра тое, што на дне, лепш не думаць. Яшчэ горша, лічы, жудасная карціна старэйшын, надавалі яму ў пысу і добрых выспаткаў.

— У нас таму і парадак, — давалі мясцовыя, — што мы самі за ім сочым. І нікому не дазволім быць бідлам.

У вялікай дагледжанай сажалцы боўталі рыба, смела пралыла непалоханая выдра. «Самі азярцо выкапалі, — патлумачылі мне. — Прыстойнаму чалавеку і палавіц дазволім — тут карасі па кілаграме на гачок лезуць. Мы не жлабы».

Нобелеўскі лаўрат па літаратуры Іва Андрэіч любіў масты і шмат пісаў іх у сваіх творах. Часта наведваючы Барысаў, у межах якога працякаюць тры рэчкі і існуюць аж пяць мастоў, я ўспамінаю замілаванне вялікага басніцка перад рэкамі і мастамі. Аўтамабільны мост цераз знамяцітую Бярэзіну сімвалічна дзеліць горад на стары і новы. Побач з асноўнай дзяржаўнай магістраллю, літаральна за год, тут адбудаваны тры супермаркеты, раней вырас мікрараён. З моста відаць і яшчэ адно дзіва — вялізны, у некалькі квадратных кіламетраў, вадаём.

Здалёк усё прыгожа — дрэвы, водная роўніца, вузкая паласа малой ракі Сха, якая праз гэты вадаём, які тут называюць Зямснарад, упадае ў Бярэзіну. Чэрыць стагоддзя таму тут пачалі будаваць зону адпачынку: рэканлі і паглыбілі пойму Схі. Але надыйшлі «хвацікі 1990-я», жалезныя баржы ўтапілі, будаўнікі зніклі. Нягледзячы на усё гэта, Зямснарад застаўся. Назіраю за яго лёсам цяпер ужо небяспечна для нервовай сістэмы. Таксама, які за лёсам дзюво рэчак, якія павінны толькі ўпрыгожваць горад. У якім, дарчы, горадзе (лічы, у яго цэнтры) можна убачыць такога жыватворнае спалучэнне? Вадаём і дзве ракі?

Але... Берагам Схі, зарослай вербалазом, бруднай, ібеючай, іду да Зямснарада. Бачу бясконыя груды пластыкавых бутэлек, скарыстаных разважы талерак і відэльцаў, пакеты, зноў пакеты, упакоўкі з-пад яек і ёгуртаў, пластыкавыя шклянкі, сляды ад вогнішчаў і зноў бутэлькі — пластыкавыя і шклянчаныя. Апошнія дзе здолелі — білі на асколкі, а калі не маглі, а так карцела, то, пэўна, у істэрэрычны лупілі іх аб зямлю. Інакш адпачынак — не ў радасці.

Шмат дрэў звалілася ў раку. Там, дзе яны ствараюць заторы, своеасабліваю гаць, — горы бруднага, зацівалага пластыку: пакеты, бутэлькі. Гэта тое, што мы бачым зверху. Пра тое, што на дне, лепш не думаць. Яшчэ горша, лічы, жудасная карціна старэйшын, надавалі яму ў пысу і добрых выспаткаў.

— У нас таму і парадак, — давалі мясцовыя, — што мы самі за ім сочым. І нікому не дазволім быць бідлам.

У вялікай дагледжанай сажалцы боўталі рыба, смела пралыла непалоханая выдра. «Самі азярцо выкапалі, — патлумачылі мне. — Прыстойнаму чалавеку і палавіц дазволім — тут карасі па кілаграме на гачок лезуць. Мы не жлабы».

Нобелеўскі лаўрат па літаратуры Іва Андрэіч любіў масты і шмат пісаў іх у сваіх творах. Часта наведваючы Барысаў, у межах якога працякаюць тры рэчкі і існуюць аж пяць мастоў, я ўспамінаю замілаванне вялікага басніцка перад рэкамі і мастамі. Аўтамабільны мост цераз знамяцітую Бярэзіну сімвалічна дзеліць горад на стары і новы. Побач з асноўнай дзяржаўнай магістраллю, літаральна за год, тут адбудаваны тры супермаркеты, раней вырас мікрараён. З моста відаць і яшчэ адно дзіва — вялізны, у некалькі квадратных кіламетраў, вадаём.

Здалёк усё прыгожа — дрэвы, водная роўніца, вузкая паласа малой ракі Сха, якая праз гэты вадаём, які тут называюць Зямснарад, упадае ў Бярэзіну. Чэрыць стагоддзя таму тут пачалі будаваць зону адпачынку: рэканлі і паглыбілі пойму Схі. Але надыйшлі «хвацікі 1990-я», жалезныя баржы ўтапілі, будаўнікі зніклі. Нягледзячы на усё гэта, Зямснарад застаўся. Назіраю за яго лёсам цяпер ужо небяспечна для нервовай сістэмы. Таксама, які за лёсам дзюво рэчак, якія павінны толькі ўпрыгожваць горад. У якім, дарчы, горадзе (лічы, у яго цэнтры) можна убачыць такога жыватворнае спалучэнне? Вадаём і дзве ракі?

Але... Берагам Схі, зарослай вербалазом, бруднай, ібеючай, іду да Зямснарада. Бачу бясконыя груды пластыкавых бутэлек, скарыстаных разважы талерак і відэльцаў, пакеты, зноў пакеты, упакоўкі з-пад яек і ёгуртаў, пластыкавыя шклянкі, сляды ад вогнішчаў і зноў бутэлькі — пластыкавыя і шклянчаныя. Апошнія дзе здолелі — білі на асколкі, а калі не маглі, а так карцела, то, пэўна, у істэрэрычны лупілі іх аб зямлю. Інакш адпачынак — не ў радасці.

Шмат дрэў звалілася ў раку. Там, дзе яны ствараюць заторы, своеасабліваю гаць, — горы бруднага, зацівалага пластыку: пакеты, бутэлькі. Гэта тое, што мы бачым зверху. Пра тое, што на дне, лепш не думаць. Яшчэ горша, лічы, жудасная карціна старэйшын, надавалі яму ў пысу і добрых выспаткаў.

— У нас таму і парадак, — давалі мясцовыя, — што мы самі за ім сочым. І нікому не дазволім быць бідлам.

У вялікай дагледжанай сажалцы боўталі рыба, смела пралыла непалоханая выдра. «Самі азярцо выкапалі, — патлумачылі мне. — Прыстойнаму чалавеку і палавіц дазволім — тут карасі па кілаграме на гачок лезуць. Мы не жлабы».

Нобелеўскі лаўрат па літаратуры Іва Андрэіч любіў масты і шмат пісаў іх у сваіх творах. Часта наведваючы Барысаў, у межах якога працякаюць тры рэчкі і існуюць аж пяць мастоў, я ўспамінаю замілаванне вялікага басніцка перад рэкамі і мастамі. Аўтамабільны мост цераз знамяцітую Бярэзіну сімвалічна дзеліць горад на стары і новы. Побач з асноўнай дзяржаўнай магістраллю, літаральна за год, тут адбудаваны тры супермаркеты, раней вырас мікрараён. З моста відаць і яшчэ адно дзіва — вялізны, у некалькі квадратных кіламетраў, вадаём.

Здалёк усё прыгожа — дрэвы, водная роўніца, вузкая паласа малой ракі Сха, якая праз гэты вадаём, які тут называюць Зямснарад, упадае ў Бярэзіну. Чэрыць стагоддзя таму тут пачалі будаваць зону адпачынку: рэканлі і паглыбілі пойму Схі. Але надыйшлі «хвацікі 1990-я», жалезныя баржы ўтапілі, будаўнікі зніклі. Нягледзячы на усё гэта, Зямснарад застаўся. Назіраю за яго лёсам цяпер ужо небяспечна для нервовай сістэмы. Таксама, які за лёсам дзюво рэчак, якія павінны толькі ўпрыгожваць горад. У якім, дарчы, горадзе (лічы, у яго цэнтры) можна убачыць такога жыватворнае спалучэнне? Вадаём і дзве ракі?

Але... Берагам Схі, зарослай вербалазом, бруднай, ібеючай, іду да Зямснарада. Бачу бясконыя груды пластыкавых бутэлек, скарыстаных разважы талерак і відэльцаў, пакеты, зноў пакеты, упакоўкі з-пад яек і ёгуртаў, пластыкавыя шклянкі, сляды ад вогнішчаў і зноў бутэлькі — пластыкавыя і шклянчаныя. Апошнія дзе здолелі — білі на асколкі, а калі не маглі, а так карцела, то, пэўна, у істэрэрычны лупілі іх аб зямлю. Інакш адпачынак — не ў радасці.

Шмат дрэў звалілася ў раку. Там, дзе яны ствараюць заторы, своеасабліваю гаць, — горы бруднага, зацівалага пластыку: пакеты, бутэлькі. Гэта тое, што мы бачым зверху. Пра тое, што на дне, лепш не думаць. Яшчэ горша, лічы, жудасная карціна старэйшын, надавалі яму ў пысу і добрых выспаткаў.

— У нас таму і парадак, — давалі мясцовыя, — што мы самі за ім сочым. І нікому не дазволім быць бідлам.

У вялікай дагледжанай сажалцы боўталі рыба, смела пралыла непалоханая выдра. «Самі азярцо выкапалі, — патлумачылі мне. — Прыстойнаму чалавеку і палавіц дазволім — тут карасі па кілаграме на гачок лезуць. Мы не жлабы».

Нобелеўскі лаўрат па літаратуры Іва Андрэіч любіў масты і шмат пісаў іх у сваіх творах. Часта наведваючы Барысаў, у межах якога працякаюць тры рэчкі і існуюць аж пяць мастоў, я ўспамінаю замілаванне вялікага басніцка перад рэкамі і мастамі. Аўтамабільны мост цераз знамяцітую Бярэзіну сімвалічна дзеліць горад на стары і новы. Побач з асноўнай дзяржаўнай магістраллю, літаральна за год, тут адбудаваны тры супермаркеты, раней вырас мікрараён. З моста відаць і яшчэ адно дзіва — вялізны, у некалькі квадратных кіламетраў, вадаём.

У самым канцы мінулага стагоддзя была вынайджана «Вялікая Пластыкавая Юшка». Амерыканскі яхтсмен Чарльз Мур на катамаране «Алаліта» плыў праз Ціхі акіян у маладаследаваным яго раёне. Цэлы тыдзень на яго вачах плавалі кавалкі пластыку, зубныя шчоткі, бутэлькі, пакеты і г.д. Капітан Мур жахнуўся. Праз два гады ён (думкі не давалі спакою) своеасабліваю гаць, — горы бруднага, зацівалага пластыку: пакеты, бутэлькі. Гэта тое, што мы бачым зверху. Пра тое, што на дне, лепш не думаць. Яшчэ горша, лічы, жудасная карціна старэйшын, надавалі яму ў пысу і добрых выспаткаў.

— У нас таму і парадак, — давалі мясцовыя, — што мы самі за ім сочым. І нікому не дазволім быць бідлам.

У вялікай дагледжанай сажалцы боўталі рыба, смела пралыла непалоханая выдра. «Самі азярцо выкапалі, — патлумачылі мне. — Прыстойнаму чалавеку і палавіц дазволім — тут карасі па кілаграме на гачок лезуць. Мы не жлабы».

Нобелеўскі лаўрат па літаратуры Іва Андрэіч любіў масты і шмат пісаў іх у сваіх творах. Часта наведваючы Барысаў, у межах якога працякаюць тры рэчкі і існуюць аж пяць мастоў, я ўспамінаю замілаванне вялікага басніцка перад рэкамі і мастамі. Аўтамабільны мост цераз знамяцітую Бярэзіну сімвалічна дзеліць горад на стары і новы. Побач з асноўнай дзяржаўнай магістраллю, літаральна за год, тут адбудаваны тры супермаркеты, раней вырас мікрараён. З моста відаць і яшчэ адно дзіва — вялізны, у некалькі квадратных кіламетраў, вадаём.

Здалёк усё прыгожа — дрэвы, водная роўніца, вузкая паласа малой ракі Сха, якая праз гэты вадаём, які тут называюць Зямснарад, упадае ў Бярэзіну. Чэрыць стагоддзя таму тут пачалі будаваць зону адпачынку: рэканлі і паглыбілі пойму Схі. Але надыйшлі «хвацікі 1990-я», жалезныя баржы ўтапілі, будаўнікі зніклі. Нягледзячы на усё гэта, Зямснарад застаўся. Назіраю за яго лёсам цяпер ужо небяспечна для нервовай сістэмы. Таксама, які за лёсам дзюво рэчак, якія павінны толькі ўпрыгожваць горад. У якім, дарчы, горадзе (лічы, у яго цэнтры) можна убачыць такога жыватворнае спалучэнне? Вадаём і дзве ракі?

Але... Берагам Схі, зарослай вербалазом, бруднай, ібеючай, іду да Зямснарада. Бачу бясконыя груды пластыкавых бутэлек, скарыстаных разважы талерак і відэльцаў, пакеты, зноў пакеты, упакоўкі з-пад яек і ёгуртаў, пластыкавыя шклянкі, сляды ад вогнішчаў і зноў бутэлькі — пластыкавыя і шклянчаныя. Апошнія дзе здолелі — білі на асколкі, а калі не маглі, а так карцела, то, пэўна, у істэрэрычны лупілі іх аб зямлю. Інакш адпачынак — не ў радасці.

Шмат дрэў звалілася ў раку. Там, дзе яны ствараюць заторы, своеасабліваю гаць, — горы бруднага, зацівалага пластыку: пакеты, бутэлькі. Гэта тое, што мы бачым зверху. Пра тое, што на дне, лепш не думаць. Яшчэ горша, лічы, жудасная карціна старэйшын, надавалі яму ў пысу і добрых выспаткаў.

— У нас таму і парадак, — давалі мясцовыя, — што мы самі за ім сочым. І нікому не

І НА ПРАЦЫ Ё ДАРНІЦА, І ПАСЛЯ ПРАЦЫ...

У нашай краіне да наступнага лета будуць вызначаць, як мужчыны і жанчыны выкарыстоўваюць сутачны фонд часу. Праект рэалізуе Нацыянальны статыстычны камітэт Рэспублікі Беларусь пры падтрымцы Фонду ААН у галіне народанасельніцтва (ЮНФПА) і Дэпартаменту Фонду ААН (ЮНІСЕФ).

Структура і праграма абследавання бюджэту часу распрацавана паводле міжнародных стандартаў, што дазволіць у будучыні супастаўляць атрыманыя звесткі з іншымі краінамі. Абследаванне працягнецца 12 месяцаў. Кожнаму члену хатняй гаспадаркі (гэта 6 тысяч спецыяльна выбранных гаспадарак) ва ўзросце пасля 10 гадоў дзевяццацца зробіць поўныя храметрыя двух сутак (працоўнага і выхаднага дня). Дарослыя рэспандэнты — ад 15 гадоў і старэйшыя — будуць весці спецыяльны дзёнік, дзе будуць пазначаць працоўны час, час на

навучанне, вядзенне хатняй гаспадаркі, догляд дзяцей і г. д. Гэта дазволіць у выніку атрымаць інфармацыю аб суадносінах працоўнага і свабоднага часу ў розных групах насельніцтва, асноўных відах адпачынку, на якія час і магчымасця для адукацыі і развіцця. Удзельнікі абследавання ва ўзросце ад 10 да 14 гадоў будуць пазначаць у спецыяльным дзёніку час, затрачаны на навучанне ў школе, выкананне хатніх заданняў, стасункі з сябрамі, выкарыстанне інтэрнэту, а таксама пазначаць час, які ім удзяляюць дарослыя члены сям'і.

Яшчэ да таго, як стартвала паўнамаштабнае рэспубліканскае даследаванне, некалькі журналістаў розных СМІ трапілі ў фокус-групу, каб адказаць на больш за сотню пытанняў (разам са сваімі партнёрамі па шлюбе).

Спецыялісты Белстата прааналізавалі звесткі, атрыманыя ад нашай фокус-групы. І атрымалася, што не такая я ўжо і асаблівая...

Рабочы дзень (у% ад сутачнага фонду часу)		
	Мужчыны	Жанчыны
Працоўны час	40%	34%
Час на вядзенне хатняй гаспадаркі	6%	15%
Догляд дзяцей	3,2%	3,5%
Вольны час	9%	7%
Час на задавальненне фізіялагічных патрэб	41%	39%

Выхадны дзень (у% ад сутачнага фонду часу)		
	Мужчыны	Жанчыны
Час на вядзенне хатняй гаспадаркі	12%	23%
Догляд дзяцей	2,2%	2,1%
Вольны час	33%	25%
Час на задавальненне фізіялагічных патрэб	49%	49%
Дапамога сваякам і знаёмым	2,4%	1,5%

У спецыяльных дзёніках — за будны і выхадны дні — мне і майму мужу давялося пазначаць, што называецца, кожны наш крок. Асноўны від дзейнасці, паралельны від дзейнасці, месца знаходжання або спосаб перааснавання, з кім менавіта даводзілася быць падчас таго ці іншага занятку. Даволі цікава. Асабліва калі прыходзіць да высновы, што працуеш (аказваецца!) круглыя суткі і без выхаднога!

Наогул вынікі даследаванняў, у тым ліку межовых, паказваюць, што ў жанчын занадта шмат «працоўнага часу», што адбіваецца на іх адпачынку і дабрабыце. Міні-даследаванне журналісцкай групы паказала, што ў будны дзень жанчыны тратяць на хатнюю гаспадарку 3 гадзіны 38 хвілін. У выхадны дзень — 5 гадзін 28 хвілін. Словам, у сярэднім жанчыны дадаткова працуюць на «хатняй ніве» 4 гадзіны 10 хвілін штодня!

Святлана БАРЫСЕНКА.

■ Нататнік Яго жонкі

Святлана ДЗЯНІСАВА, галоўны рэдактар часопіса «Малодосць»

НАКОНТ РЭКЛАМЫ

— Там рэклама, — кажа Ён.
— Ды яна ўжо даўно скончылася!
— Не скончылася.
— Халера, там ужо працягваецца кіно! І пакуль мы тут атрымліваем асалоду ад крывавай бойкі паміж Дзікім і браткамі, там Карэн Георгіевіч і Мікалай Арсенавіч п'юць разоў наноў пасварыліся. Мякенька так, інтэлігентненька, далікатна... Ну раптам скончылася?
— Ды не.
— А як ты можаеш гэта ведаць, га? Ну скажы, як? Не можаеш жа ты гэтага ведаць, не пераключыўшы канал. Добра, «Апошняя з Магіян» праглядзелі — не вернеш. А вось жа цікавая перадача ідзе. Вось жа інтрыга з інтрыга! Перасталі ўжо лінчыць Барбару няўсёйскі Чорнай панай ці ўсё яшчэ вераць у гэтую бязглуздыцу? Слухай, а што мы ўвогуле глядзім?
— Усё запар. Табе нецікава?
— Не, чаму?.. Цікава...

Я, здаецца, ведаю самы сапраўдны з найсапраўднейшых, самы істотны сэнс нязграбненькага слоўца «валтузня». Гэта калі Ён, мой муж, пераклучае тэлевізійны канал з раптоўна набеглай рэкламай на нешта яшчэ больш няўцямае, што ідзе ў гэты час на нейкім іншым канале. І мы ўжо глядзім гэтае нешта. Напэўна, да новай рэкламы. А пасля нас чакае «чарговае ўключэнне». Гэта як місія ў камп'ютарнай гульні: я з усяе моцы прыстаёваюся да кожнай новай выявы на экране, каб, пакінуўшы ў памяці фантастычныя «захаванні», пераскокаваць на новую «ўзроўні». Карысць ад такой гульні відэаочная, але чамусьці выключна аднабаковая: дзіўна ці не, але Ён пасля не памятае ніводнага фільма з тых, што так апантана і прагна глядзёў, а я — наадварот, памятаю ўсё, і вельмі добра. Хоць, магчыма, нехта скажа, што фільмаў пра супрацоўніцтва Доктара Ватсана з камісарам Каломба не існуе. І пра авантуры Лары Крофт у фортах Бэйскай краіны не знялі яшчэ. Ну, няхай сабе. Але мне можна зайдзюцца: я — бачыла!

Усяму ўсёю, зразумела, рэклама. Ну, гэта каб не сказаць, што вываляе Ён — што не любіць рэкламу. Бо я, на самой справе, згодна была б глядзець нават і рэкламу — напрыклад пра тое, як дасціпная дзяўчына, замовіўшы ў першым жа месцы (куды з гонаду трапіла) гамбургер, бульбу-фры і малочны катэйль, з вуснаў бібліятэкара даведваецца, што яна, аказваецца, не «девушка», а — «деушка». Панізіўшы голас, «прыкалістка»... зноў замовіла тую ж самую гамбургер, бульбу-фры і малочны катэйль. Малайчына. І выдатная рэклама адукацыйнага праекта. Мне ўвогуле сучасныя прома-ролікі ў сваёй большасці здаюцца або сімплятычнымі па сутнасці, або шэдэўральнымі па ідэі. Так-так. Ёсць, праўда, што ні кажы, адмысловыя падыходы...
— Слухай, колькі ён яшчэ будзе гэтую локшыну на нечыя вушы вешаць?
Гэта Ён пра камбайнера, якога (пакуль летні дзень год корміць) быццам бы толькі локшына з пакецікай і выручае. Гэта чым камбайнеры так харчуюцца? Гэта як трэба не паважаць іх працу, каб за яе, прызваную ні многа ні мала бітвай за ўраджаі, так корміць?
— Слухай, а ты вось вазьмі і напішы пра усё гэта, — раіць мне Ён.
— Ведаеш, у мяне даўно ўжо саспела ідэя прысвятчыць нашай рэкламе вялікі змястоўны праект. Праўда-праўда. Толькі... Пісаць трэба пра вартэ.

Пастанаваля: пасля «палескіх» нумароў бярэмся ў «Малодосці» асвятляць айчынную рэкламу. Ну каму яе не стваральнікам беларускамоўнага інтэлектуальнага чытанія хварэць за тое, каб беларускамоўная рэклама была беларускамоўнай?..
А Яму усё роўна дзякуй — за падказку

■ Матуліны занатоўкі

«Усё можна выправіць, — раз за разам кажу я свайму сыну. — Цяцку адрамантуем, кубак склеім, горла вылечым. Выправіць можна ўсё і заўжды!» І ён «выпраўляе» — расказвае мне пра лісу, якая была вымушана выплонуць Калабка, бо надта гучна спяваю сваю песенку ў яе жываце. І сцявае, калі я, адмовіўшыся ўзяць яго «на ручкі», пачынаю наракаць, што, маўляў, не такая моцная, як тата: «Не перажывай, ты падрасчеш і станеш мужчынкам!»

Я і праўда лічу, што за вельмі рэдкім выключэннем выправіць можна практычна ўсё і заўсёды. Урэшце, задаўшыся мэтай, можна і біццёсі сабе нараціць... Але аднойчы, запаліўшы дзве свечкі на Антонавым ім'янінным торце і выпадкова зірнуўшы ў люстэрца паміж кухні і гасціўніцы, міжволі адзначыла, што біццёсі ў мяне і так небагія (пэўна, практыкаванні з калейкай у нашым доме без ліфта не прайшлі дарэмна). Вось толькі агульнае відэа і мяне не надта парадвала — здаецца, яшчэ не так даўно я памятала сябе зусім іншай...

Да нараджэння Антона «пытанні ўзросту» мяне не надта займалі. У мяне была неаблага праца, былі грошы і разам з імі — упэўненасць у вечнай маладосці. Ёсць жа розныя «ботаксы», разважала я, дапускаючы калі-небудзь нават пластычную аперацыю. І шчыра здзіўлялася, калі чула ад каго-небудзь, што недаравальна заводзіць дзіця пасля юбілею, які ў народзе не прынята святкаваць. Маўляў, маці-бабуля — тое яшчэ выпрабаванне для дзіцячай псіхікі. Гэта з дасягненнямі сучаснай касметалогіі?
Адзвончыўшы ў кампаніі паспяховых сябровак сваё 40-годдзе, я неўзабаве нарадзіла сына і... на працягу час забялася на сябровак, касметалагаў і на саму сябе. Калі ж мне, пазбаўленай сну на доўгія месяцы, зноў захацелася

КАПІТАЛЬНЫ «РАМОНТ» ПАЧНІЦЕ З СЯБЕ

Фота Антона КІШЧУКА

«ў людзі», высветлілася, што грошай на касметолога, а тым больш на ботакс разам з пластычнай аперацыяй ужо няма.

Але ў мяне засталася штосьці іншае. Мая жалезабетонная упэўненасць, што усё можна выправіць. Ведаецца, як худзела мая найлепшая жывіца? Большую частку свайго жыцця яна была жанчынай не проста з формамі, а з формамі манументальнымі. Але толькі ў 40 гадоў перастала грашыць на «спадчынасць» і «абмен рэчываў» і зацікавілася ў фітнес-залу. Спачатку Тацяна займалася праз дзядзьку ў кішэнях, наадварот, вельмі нічога не рабілася. І так было амаль тры гады! А потым сяброўка трапіла ў Амерыку і на фоне тамтэйшых жанчын упершыню адчула сабе ледзь не дзіюймовачкай. З гэтым новым усведамленнем і вярнулася ў сваю фітнес-залу. Праз лічаныя месяцы сяброўку не пазнаваў ніхто.

Дарэчы, я і сама добра памятаю, як, прыхаўшы па мяне ў піянерскі лагер, маці бегала вакол аўтобуса, упарта не заўважаючы маю «пасталелую» постаць — кармілі там выдатна, і за нейкія дзве лагерныя змены я стала шырэйшай за матулю. Той жніўніскі дзень стаў для мяне «момантам ісіўны» — увосень я зацікавілася ў секцыю гімнастыкі ў прыгараднай спартыўнай школе, балазе бралі туды, не звважаючы на вагу і ўзрост. У адрозненне

ад маладзейшых сябровак, трапіць у рэспубліканскую зборную мне, вядома, «не свяціла», але я ўсё ж заваіла там дзве рэчы, што значна спрасцілі мае будучае жыццё. А менавіта: найлепшая дыета — дыета на усё жыццё, а добрая фігура — гэта найперш добрая пастава. Нават падчас цяжкага і на тое не забывалася. Але потым галава пайшла такім кругам... І аднойчы я злавіла сябе на думцы, што ўжо не такая юная і жвавая, каб займацца выхаваннем малага гарэзю. І імгненна ўбачыла пацвярджэнне гэтага ў люстэрку.
А крыху пазней, у каторы раз спрабуючы адшукаць найбольш эфектыўны спосаб выхавання для свайго малага, я натрапіла на чарговую нетрадыцыйную тэорыю пад назвай «эпігенетыка», заснавальнікам якой стаў амерыканскі генетык з класічнай медыцынскай адукацыяй і прозвішчам Ліптан. Яму уда-

Ёсць розныя метадыкі, з дапамогай якіх свае глыбінныя перакананні можна паспрабаваць змяніць.

лося абсалютна навуковым чынам растлумачыць прычыны дзеяння плацеба, у выніку катора ён прыйшоў да высновы, што аднымі толькі думкамі любы чалавек можа ўплываць на ўласны арганізм якім заўгодна чынам. І нават мяняць свой генетычны код. Толькі «працуецца» тут не павярхоўна думка, а тая, што наштам глыбей — у падсвядомасці.

Ёсць розныя метадыкі, з дапамогай якіх свае глыбінныя перакананні можна паспрабаваць змяніць. Менавіта паспрабаваць — 100-працэнтна дзейных метадык не прыдуманна. Але некаторым людзям удаецца настрайваць уласны мозг на здарова лад аўтаматычна. Падчас сваіх эксперыментаў Ліптан прыйшоў да высновы, што такая шчасліўкай вырасцець з дзяцей, якія сутыкнуліся з найменшай колькасцю псіхічных траўмаў у дзяцінстве (калі дакладна — ва ўзросце да шасці гадоў). Менавіта таму двое людзей з аднолькавай генетычнай схільнасцю, напрыклад, да ракавых захворванняў пражывуць вельмі рознае жыццё. Адзін праіграе барацьбу з хваробай, а другі з ёй нават не сутыкнецца... Калі ўсё так і ёсць, дык Анджаліна Джалі, напэўна, мае рацыю, робячы аперацыю за аперацыяй для прафілактыкі раку. Дзяцінства там было далёка не шчаслівым...
Затое ў мяне была бабуля, якая з лішкам кампенсавала любыя дзіцячыя расчараванні. І гэта яна нястомна паўтарала — усё можна выправіць. Нават калі табе бачула, вярта расправіць плечы — і мжурныя маршчыны з твару пачнуць збываць самі сабой. Між іншым, так і ёсць.

Цяпер я гляджуся ў люстэрка значна часцей. І усё часцей мне падабаецца тое, што я там бачу. Магчыма, сапраўды дапамагі парадзі Агідзілі, на блог якой я сваёчасова натрапіла (у інтэрнэт-прасторы такое імя належыць адзінай жанчыне-касмэтолага, якая рашуча маніфестуе супраць розных «уколяў прыгажонаў» і іншых традыцыйных прыёмаў сучаснай касметалогіі). Дзякуючы ёй я пераканалася, што самыя дзейсныя касметычныя сродкі ў мяне заўжды былі пад рукою. Зрэшты, бабуля таксама вучыла калісьці, што настая рамонку і ваўчоку разам з алеем лаванды — чароўныя сродкі не толькі для немаўляці. Мая любая бабуля, якая выйшла замуж пяты раз, гарача закахайшыся ў 68 гадоў...
Марына БЕРАЗЕНСКАЯ

■ Паміж намі

Як паводзіць сябе мудрая жанчына ў складаных сямейных сітуацыях? Яна не спрабуе навазаць сваю волю мужчыну, не імкнецца пераканаць яго ў іншым. Ёй нават спрачацца з ім не трэба, бо яна ведае: саступіўшы меншым — выйграеш у большым.

Не кіруйце, а накіроўвайце

Галоўная жаночая мудрасць: някага саперніцтва і жадання кіраваць усім у адносінах — мужчыны гэтага не любяць. Пакіньце ім ініцыятыву, толькі крыху накіроўвайце свайго партнёра, і усё — ён сам знойдзе спосаб дасягнуць мэты.

Напрыклад, вам шчыра хочацца даказаць яму, што ёхаць сярод зімы з сябрамі на пікнік — адзначачы ваш дзень нараджэння — некай неразумна. Значна лепш схадзіць ва ўтульны карэе-клуб або ў рэстаран. Але як толькі вы пачынаеце яму пра гэта гаварыць, можаце быць упэўнены: упрэць, як баран. І калі ў вашых паводзінах упартасці будзе менш, вы абавязкова пагодзіцеся на дзень нараджэння пад скупымі праменьнямі зімовага сонца.
Даволі распаўсюджаная памылка ў такой сітуацыі — ваша настойлівасць у доказе сваёй праваты. Мужчыны не любяць адчуваць (а тым больш прызнаваць) сваё памылка. Для іх гэта праігрышы, а яны не жадваюць праіграваць — лідарства закладзена ў іх прыроды. Мудрая жонка пойдзе іншым шляхам. «Добра, дарогі. Няхай на вуліцы і холадна, але калі ты хочаш — паедзем на шашлык!» Усё — спрачальнік абзброены. Праз дзень вы абавязкова пачуеце: «Пэўна, падмарозіць да выхадных». А яшчэ праз пару дзён ён

САСТУПІ... І ВЫЙГРАЙ! або Парады мудрых жанчын

Задаволены муж — задаволена жонка

Яшчэ адно правіла, якім павінна кіравацца жанчына. Запомніце: чым лепш мужчыну будзе з вамі, тым менш яму будзе хацецца да сяброў, у гараж і, нарэшце, да іншай жанчыны. Больш за тое, усядоміўшы, якім скарбам (у вашай асобе) яго надзяліў лёс, мужчына будзе старацца даставіць гэтым скарбу (значыць — вам) радасць. Ён, менавіта ён сам павінен прыйсці да такой складанай, але аб'ектыўнай высновы: вы — самая лепшая жанчына на свеце.

А неад'емная частка самай лепшай жанчыны — пачуццё гумару. Яна заўсёды падбадзёрывае мужа ў цяжкую хвіліну высельай гісторыяй або анекдотам, здолее разрадіць абстаноўку.

Ваш муж — ваш выбар

Вы з ім сустраліся, вы выплывалі яго з усіх сваіх паклоннікаў, вы заварылі ўсю гэту кашу з вясельнай сукенкай, лімузінам і яльхай на капоце. Вы расказвалі сяброўкам, які ён цудоўны і пшчотны. А цяпер збіраецеся раскажаць усім, які ж ён усё-такі эгаіст, гультай і падманчык? Не спяйайцеся! Сёння вы пасварыліся, а праз пару дзён высветліцца, што вы проста не разумеці адно аднаго. І муж, па-ранейшаму цудоўны і пшчотны, робіць падарункі, жартуе і нават... знаходзіць час схадзіць з вамі да сталатолага (вы ж так баіцеся лянчыць зубы!). Вы зможаце ўбачыць яго ранейшымі вачамі, а вось навакольная — ужо не.

Давер і яшчэ раз давер

Калі вы упэўнены ў тым, што муж не будзе падманваць вас у галоўным

Глыток свабоды

Старайцеся праводзіць вольны час разам, але дазваляйце сабе і адпачываць адно ад аднаго. Няхай у кожнага з вас застаецца права на асабістую прастору: будзе гэта ваша «вылазка» з сяброўкамі ў кавярню або паходы мужа з прыцэламі на хакей. А вось штохвілінныя «кантрольныя званкі», скрупулёзнае вышукванне доказаў здрады ў кішэнях, наадварот, вельмі шкодзяць сямейнаму жыццю.

Вы — каманда!

Гэта важна ўсвядоміць з першых дзён сумеснага жыцця. Цяпер усе паражэнні і перамогі — вашы агульныя. Вы ведаеце адно пра аднаго больш,

Чым хтосьці іншы, а значыць, падбадзёрчыць ці пакрыўдзіць можае мацней за ўсіх. Муж цэлымі днямі працуе, а потым вечарамі гаворыць аб працы? Па выхадных яму тэлефануюць падначаленыя? Ваша цярпенне заканчваецца?

А цяпер уявіце, што будзе, калі ён пазбавіцца працы... Не варта раўнаваць мужа да яе. Яго праца — гэта дабрабыт вашай сям'і. І, нягледзячы на тое, што ў розных сем'ях бывае

Дагадчыць без фанатызму

Зразумела, ва ўсіх намаганнях дагдзіць свайму абраніку не павінна быць фанатызму. Ніколі не забывайце пра

сябе, займаючыся самаўдасканаленнем. Кожны мужчына хоча ганарыцца сваёй жанчынай, расказаць сябрам пра яе прыгажосць, розум і дасягненні. Дазвольце яму гэту слабасць!
Калі па вечарах вы будзеце сядзець ля ватна і, як адданая котка, чакаць сужэнца з працы, ён вельмі хутка прывыкне да таго, што вы — заваяваны аб'ект, на ўтрыманне якога больш не варта тратыць сілы. А вось актыўная жыццёвая пазіцыя, рознабаковая захапленні будучы пастаянна падахваючае мужа займець хаця б частку вашага вольнага часу.

Жанчына — гэта святая!

Стварайце атмасферу радасці ў доме. Наладжвайце святы для дваіх, песьціце адно аднаго сумеснымі прагулкамі, раптам прызначанымі спатканнямі, мільмі SMS-камі — гэта дапамагае вызваляцца ад грузу праблем і аднаўляць дзюўноўнаў раўнавагу.
А як прыёмам рабіць падарункі! Пачніце першай — і ваш мужчына абавязкова адгукнецца. Падобуйце сабе цукерачна-букетны перыяд, бо з'яўленне штампа ў пашпартаў рамантыкі не адмяняе. І памятайце: шлюб — ваш самы важны праект у жыцці, які патрабуе шмат энергіі і сіл.
Вера ФЕМІНА

УВАГА! ПАДАЁМ ДАКУМЕНТЫ Ў АСПИРАНТУРУ

Учреждение образования УНП 200050321
«Брестский государственный университет имени А.С. Пушкина»
ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЕМ В АСПИРАНТУРУ
 на обучение за счет средств республиканского бюджета
 (в соответствии с Контрольными цифрами приема для получения послевузовского образования за счет средств республиканского бюджета на 2014 год, установленных приказом ГИИТ Республики Беларусь от 30.05.2014 №153)
по следующим отраслям науки и специальностям:

Отрасль науки	Шифр и наименование специальности	Форма получения образования	Количество мест
Исторические науки	07.00.02 – Отечественная история	дневная	1
Филологические науки	10.02.01 – Белорусский язык	соискательство	1
Педагогические науки	13.00.08 – Теория и методика профессионального образования	дневная	1
Психологические науки	19.00.07 – Педагогическая психология	дневная	1
	19.00.13 – Психология развития, акмеология	дневная	1
		заочная	1

ТАКЖЕ ОСУЩЕСТВЛЯЕТСЯ ПРИЕМ В АСПИРАНТУРУ на дневную и заочную формы получения образования, а также в форме соискательства на обучение за счет средств юридических и физических лиц **по следующим научным специальностям:**

01.00.00	Физико-математические науки
01.01.01	Вещественный, комплексный и функциональный анализ
01.01.02	Дифференциальные уравнения, динамические системы и оптимальное управление
01.01.07	Вычислительная математика
03.00.00	Биологические науки
03.01.04	Биохимия
03.02.01	Ботаника
07.00.00	Исторические науки и археология
07.00.02	Отечественная история
10.00.00	Филологические науки
10.01.01	Белорусская литература
10.01.02	Русская литература
10.02.01	Белорусский язык
13.00.00	Педагогические науки
13.00.01	Общая педагогика, история педагогики и образования
13.00.02	Теория и методика обучения и воспитания (математика)
13.00.08	Теория и методика профессионального образования
19.00.00	Психологические науки
19.00.07	Педагогическая психология
19.00.13	Психология развития, акмеология
25.00.00	Науки о Земле
25.03.01	Физическая география и биогеография, география почв и геохимия ландшафтов
25.03.02	Экономическая, социальная, политическая и рекреационная география

Срок обучения: дневная форма – до 3 лет, заочная – до 4 лет, соискательство – до 5 лет. Прием документов для поступления в аспирантуру с 1 августа по 30 сентября 2014 года. Вступительные экзамены проводятся с 10 по 20 октября 2014 года.
Документы принимаются по адресу:
 224016, г. Брест, бульвар Космонавтов, 21, БРГУ имени А.С. Пушкина, заведующий аспирантурой (каб. 319).
Телефон для справок: 21-92-43.
Дополнительная информация на сайте www.brsu.by.

Белорусская государственная сельскохозяйственная академия УНН 700077852
ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЕМ В АСПИРАНТУРУ в 2014 году

Очная форма обучения по специальностям:	Чел.
Агрехимия	1
Бухгалтерский учет, статистика	1
Защита растений	1
Кормление сельскохозяйственных животных и технология кормов	1
Мелиорация, рекультивация и охрана земель	2
Разведение, селекция и генетика сельскохозяйственных животных	1
Растениеводство	1
Рыбное хозяйство и аквакультура	1
Селекция и семеноводство сельскохозяйственных растений	3
Технология и средства механизации сельского хозяйства	2
Экономика и управление народным хозяйством	4

ЗАОЧНАЯ ФОРМА ОБУЧЕНИЯ ПО СПЕЦИАЛЬНОСТЯМ:
 Бухгалтерский учет, статистика – 1
 Рыбное хозяйство и аквакультура – 1
 Экономика и управление народным хозяйством – 1

ДОКТОРАНТУРА ПО СПЕЦИАЛЬНОСТЯМ:
 Селекция и семеноводство сельскохозяйственных растений – 1

В аспирантуру на конкурсной основе принимаются лица, имеющие высшее образование, склонность к научным исследованиям; рекомендацию совета факультета (для поступающих в год окончания обучения в данном учреждении) либо опыт практической работы не менее двух лет на должностях, требующих наличия высшего образования.

Поступающие в аспирантуру для получения научной квалификации «Исследователь» должны сдать кандидатские экзамены и зачеты по общеобразовательным дисциплинам до поступления в аспирантуру.

Для поступления в аспирантуру необходимо подать:

1. Заявление на имя ректора академии по установленной форме.
2. Личный листок по учету кадров.
3. Автобиография.
4. Копии диплома о высшем образовании и прилагаемой к нему выпиской из зачетно-экзаменационной ведомости.
5. Копии диплома магистра и прилагаемой к нему выписки из зачетно-экзаменационной ведомости (при наличии).
6. Копия удостоверения о сдаче кандидатских экзаменов и зачетов по общеобразовательным дисциплинам.
7. Копия трудовой книжки или рекомендация совета факультета учреждения образования (для поступающих в год окончания обучения в данном учреждении).
8. Список и копии опубликованных научных работ, а при их отсутствии – научный реферат по профилю избранной специальности.
9. Три фотографии размером 4х6 см.
10. Медицинская справка о состоянии здоровья по форме, установленной Министерством здравоохранения.

Паспорт и подлинники дипломов предъявляются лично.
Прием документов: с 1 августа по 30 сентября 2014 года.
 Поступающие в аспирантуру сдают вступительный экзамен по специальной дисциплине в объеме действующей программы для студентов вузов.
Прием вступительного экзамена с 15 по 18 октября 2014 года.
Наш адрес: 213407, Аспирантура БГСХА, ул. Минуриня, 5, ауд. 434, г. Горки, Могилевская область, тел. 79659.

Белорусская государственная академия искусств
ПРОВОДИТ НАБОР В АСПИРАНТУРУ по следующим специальностям:
 театральное искусство; изобразительное и декоративно-прикладное искусство и архитектура; кино-, теле- и другие экранные искусства; техническая эстетика и дизайн.
Информация о наборе:

Специальность	Количество бюджетных мест
17.00.01 – театральное искусство	1 дневное (с отрывом от производства)
17.00.03 – кино-, теле- и другие экранные искусства	1 заочное (без отрыва от производства)
17.00.04 – изобразительное и декоративно-прикладное искусство и архитектура	2 дневных (с отрывом от производства)
17.00.06 – техническая эстетика и дизайн	1 дневное (с отрывом от производства)

Дополнительную информацию можно получить по телефону:
 (017) 331 69 79.
Срок подачи документов: с 01.09.2014 по 17.09.2014.
 УНН 100289132

Учреждение образования «БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИНФОРМАТИКИ И РАДИОЭЛЕКТРОНИКИ»
ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЕМ В АСПИРАНТУРУ БУИР в 2014 году НА БЮДЖЕТНУЮ ФОРМУ ОБУЧЕНИЯ ПО СЛЕДУЮЩИМ СПЕЦИАЛЬНОСТЯМ:

Шифр и название специальности	Дневная форма обучения	Заочная форма обучения	Соискательство
АСПИРАНТУРА			
01.04.03 Радиотехника	-	-	-
01.04.04 Физическая электроника	1	-	-
01.04.05 Оптика	-	-	-
01.04.07 Физика конденсированного состояния	1	-	-
05.09.05 Теоретическая электротехника	-	1	-
05.11.08 Радиотехника и радионавигация	-	-	-
05.11.15 Метрология и метрологическое обеспечение	-	1	-
05.11.17 Приборы, системы и изделия медицинского назначения	-	-	-
05.12.04 Радиотехника, в том числе системы и устройства телевидения	2	-	-
05.12.07 Антенны, СВЧ-устройства и их технологии	1	-	-
05.12.13 Системы, сети и устройства телекоммуникаций	1	-	-
05.12.14 Радиотехника и радионавигация	-	-	-
05.13.01 Системный анализ, управление и обработка информации	1	1	-
05.13.05 Элементы и устройства вычислительной техники и систем управления	2	-	-
05.13.06 Автоматизация и управление технологическими процессами и производством	1	-	-
05.13.11 Математическое и программное обеспечение вычислительных машин, комплексов и компьютерных сетей	2	1	-
05.13.12 Системы автоматизации проектирования	-	-	-
05.13.15 Вычислительные машины, комплексы и компьютерные сети	1	-	-
05.13.17 Теоретические основы информатики	1	-	-
05.13.18 Математическое моделирование, численные методы и комплексы программ	1	-	-
05.13.19 Методы и системы защиты информации, информационная безопасность	2	-	-
05.16.08 Нанотехнологии и наноматериалы (в электронике) – (физико-математические и технические науки)	4	-	-
05.26.01 Охрана труда	-	1	-
05.26.02 Безопасность в чрезвычайных ситуациях	-	-	-
05.27.01 Информационная электроника, радиоэлектронные компоненты, микро- и нанoeлектроника, приборы на квантовых эффектах	4	-	-
05.27.06 Технология и оборудование для производства полупроводников, материалов и приборов электронной техники	2	-	-
08.00.05 Экономика и управление народным хозяйством	-	1	-
08.00.13 Математические и инструментальные методы экономики	-	1	-
19.00.03 Психология труда, инженерная психология, эргономика (технические науки)	-	1	-
ИТОГО:	26	7	-
ДОКТОРАНТУРА			
05.13.01 Системный анализ, управление и обработка информации	1	X	-
05.13.19 Методы и системы защиты информации, информационная безопасность	-	X	1

Лица, поступающие в аспирантуру на конкурсной основе, должны иметь:
 высшее образование; склонность к научным исследованиям, что подтверждается научными публикациями, участием в научно-исследовательских и инновационных проектах, конференциях или другими материалами; рекомендацию ученого совета учреждения высшего образования или факультета этого учреждения (для поступающих в год окончания обучения в данном учреждении) либо опыт практической работы не менее двух лет на должностях, требующих наличия высшего образования; удостоверение о сдаче кандидатских экзаменов и зачетов по общеобразовательным дисциплинам.
 Лица, поступающие в аспирантуру для обучения в дневной или заочной форме получения образования, сдают вступительный экзамен по специальной дисциплине в объеме учебной программы I ступени высшего образования.
 Лица, не прошедшие по конкурсу на обучение за счет средств республиканского бюджета, получившие на вступительном экзамене оценку не ниже чем «четыре», имеют право участвовать в конкурсе на обучение в аспирантуре на платной основе.
Срок обучения в аспирантуре не должен превышать по дневной форме – 3 года, по заочной – 4 года, в форме соискательства – 5 лет.
Адрес: 220013, Минск, ул. П. Бровки, д. 4, 2-й уч. корпус, ауд. 410.
Телефоны для справок: 293-21-06; 293-23-34.
 e-mail: otasp@bsuir.by. УНП 100347005

ЛОГОЙСКИЙ РАЙОННЫЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ сообщает о проведении открытого аукциона на право заключения договоров аренды охотугодий, находящихся в фонде запаса ГЛХУ «Логойский лесхоз»

На аукционные торги выставляются:

Предмет аукциона	Лот 1. Охотничьи угодья, расположенные в Логойском районе Минской области
Характеристика объекта	Общая площадь охотугодий – 15084 га в т.ч. лесные – 13200 га, полевые 1684 га, водно-болотные – 200 га
Место нахождения	Охотничьи угодья расположены: Северная граница: от автодороги Минск-Витебск далее на восток по административной границе Логойского и Докшицкого района с переходом по административной границе Логойского и Борисовского районов; Восточная граница: по административной границе Логойского и Борисовского районов на юго-восток до пересечения с кварталом № 5 Каменского лесничества государственного лесохозяйственного учреждения (далее – ГЛХУ) «Логойский лесхоз»; Южная граница: По квартальным просекам между кварталами 3-5, 4-5, 6-7, 6-10 Каменского лесничества ГЛХУ «Логойский лесхоз» и по южным просекам кварталов № 124, 123 Окопского лесничества ГЛХУ «Логойский лесхоз» до н.п. Черница, затем на запад по грунтовым дорогам через н.п. Черница-Городица-Пунисце-Малиновка-Коргово-Замосье-Старинки до н.п. Бурье; Западная граница: По автодороге Минск-Витебск от н.п. Бурье Плещеницкого сельсовета на север до административной границы Логойского и Докшицкого районов, включающих земельпользователей: ГЛХУ «Логойский лесхоз» – 13380 га, открытое акционерное общество (далее – ОАО) «Хорошее» – 208 га, ОАО «Жестинное» – 1496 га
Начальная цена	Всего 200 000 000 руб.
Сумма задатка	20 000 000 (10% от цены)
Продавец	Логойский районный исполнительный комитет, Минская обл., Логойский район, ул. Советская, д.15

Аукцион состоится «22» июля 2014 года в 10-00 по адресу: г. Логойск, ул. Советская, д. 15, третий этаж, актовый зал.
Заявления на участие принимаются по рабочим дням с 8-00 до 13-00 и с 14-00 до 17-00 по адресу: г. Логойск, ул. Советская, д. 15, отдел экономики, к. 220. Последний день приема заявлений: «16» июля 2014 года до 17-00.
 Аукцион проводится в соответствии с Указом Президента Республики Беларусь от 8 декабря 2005 года № 580 «О некоторых мерах по повышению эффективности ведения охотничьего хозяйства и рыбохозяйственной деятельности, совершенствованию государственного управления ими». Победителем аукциона – участник, предложивший наибольшую цену.
 К участию допускаются юридические лица, подавшие заявление установленной формы, копии платежного поручения, заверенную банком, подтверждающую внесение задатка в размере, указанном в извещении. Сумма задатка перечисляется на р/с № 3641061100212 ЦБУ 611 филиала № 500 Минского управления ОАО «АСБ Беларусбанк», код 601, г. Логойск. Получатель – Логойский райисполком, УНН 600181814.
 Участнику необходимо в срок, указанный в извещении, подать заявление и подписать Соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона и предоставить в уполномоченную организацию следующие документы:
 заявление установленной формы;
 копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации без нотариального удостоверения;
 справку банка или небанковской кредитно-финансовой организации о наличии денежных средств на счете юридического лица или иные документы, подтверждающие платежеспособность юридического лица;
 предложения в письменной форме о выполнении условий торгов, запечатанные в отдельном конверте. При этом данные предложения являются окончательными и не могут уточняться в ходе торгов.
 При подаче документов на участие в аукционе представители юридических лиц предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.
 Основными условиями проведения торгов на право заключения договора аренды являются организация и рациональное ведение охотничьего хозяйства на территории передаваемых в аренду охотничьих угодий.
 Договор аренды заключается на 10 лет.

ПРАВИЛА РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «Visa без границ»

1. Сведения об организаторе рекламной игры.
 «Приорбанк» ОАО, УНП 100220190, г. Минск, ул. В. Хоружей, 31А. Свидетельство о государственной регистрации произведено Национальным банком Республики Беларусь 12.07.1991 года, регистрационный номер 12, регистрационный номер в ЕГР 100220190.
 Лицензия на осуществление банковской деятельности Национального банка Республики Беларусь № 12 от 06.05.2013 г.

2. Наименование рекламной игры.
 Настоящая рекламная игра называется «Visa без границ» (далее по тексту – Рекламная игра).

3. Место (территория) проведения рекламной игры.
 Республика Беларусь.

4. Срок начала и окончания рекламной игры.
 Игра проводится в период с 23 июня по 30 ноября 2014 г. (включая период розыгрыша и вручения призов).

5. Состав комиссии по проведению рекламной игры.
 Председатель комиссии: Шидов Сергей Иванович, Заместитель Председателя Правления «Приорбанк» ОАО.
 Члены комиссии: Павлович Анатолий Анатольевич, исполнительный директор «Приорбанк» ОАО; Забирин Инна Александровна, директор департамента по работе с частными клиентами «Приорбанк» ОАО; Альтмов Никита Юрьевич, начальник отдела карточных продуктов департамента по работе с частными клиентами «Приорбанк» ОАО; Романчук Алексей Петрович, начальник отдела маркетинга и общественных связей «Приорбанк» ОАО; Крюковская Татьяна Михайловна, начальник управления УП «Дом Офис 2000».

6. Наименование банковских продуктов (услуг) или их групп, в целях стимулирования реализации которых проводится рекламная игра:
 Рекламная игра проводится в целях стимулирования использования платежных карточек Visa «Приорбанк» ОАО при совершении безналичных платежей.

7. Условия, при соблюдении которых физическое лицо становится участником Рекламной игры:
 Для участия в Рекламной игре необходимо в период с 0:00 23 июня по 23:59 30 сентября 2014 г. включительно совершить с использованием банковской платежной карточки Visa минимум 25 безналичных операций по оплате товаров (работ/услуг) за пределами территории Республики Беларусь;
 Не является основанием для участия в Рекламной игре:
 - проведение операций по снятию наличных денежных средств;
 - проведение операций в сети Интернет;
 - проведение операций по оплате дорожных чеков;
 - проведение операций по переводу денежных средств с карточки на карточку;
 - проведение операций по погашению кредитов;
 - проведение операций по размещению депозитов и оплате банковских комиссий.
 Участником рекламной игры не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с Организатором, супруг (супруга) такого лица, его близкие родственники, лица, находящиеся с таким лицом в отношениях свойства, а также члены комиссии.

8. Состав и размер призового фонда рекламной игры.
 Призовой фонд Рекламной игры сформирован за счет денежных средств и имущества Организатора.
 Размер призового фонда составляет 160 742 035 (Сто шестьдесят миллионов семьсот сорок две тысячи тридцать пять) белорусских рублей. Призовой фонд включает призы, указанные в Таблице 1:

№	Наименование приза	Стоимость приза с НДС, рублей	Количество призов, шт.	Общая стоимость с НДС, рублей
1.	Приз 1-го уровня:			
1.1.	Велосипед LTD Rocco 30 26" BLT MTB Men"14	3 190 000	15	47 850 000
1.2.	Денежный приз	332 045	15	4 980 675
2.	Приз 2-го уровня:			
2.1.	Цифровой фотоаппарат SAMSUNG (Samsung EC-WB35FZBPWRU – белый)	1 607 000	10	16 070 000
2.2.	Цифровой фотоаппарат SAMSUNG (Samsung EC-WB35FZBPRU – черный)	1 607 000	10	16 070 000
2.3.	Цифровой фотоаппарат SAMSUNG (Samsung EC-WB35FZBPRU – красный)	1 607 000	10	16 070 000
2.4.	Денежный приз	116 182	30	3 485 460
3.	Приз 3-го уровня:			
3.1.	Чемодан дорожный VERAGE 12002-2, 64 см	1 080 000	50	54 000 000
3.2.	Денежный приз	44 318	50	2 215 900
ИТОГО:				160 742 035

9. Место, дата, время и порядок розыгрыша призов рекламной игры.
 9.1 Проведение розыгрыша призового фонда состоится в центральном офисе «Приорбанк» ОАО по адресу: ул. В.Хоружей, 31А, 17 октября 2014 г. в 11.00.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ О СКУПКЕ АКЦИЙ «МШФ «НАДЭКС» ОАО
 Полное наименование и местонахождение Покупателя акций: Общество с ограниченной ответственностью «БондАльнс-М», Республика Беларусь, г. Минск, ул. Мележа, д. 5, корпус 2, помещение 305, кабинет 9. Тел. +375 17 265 12 93.
 Брокер покупателя: Общество с ограниченной ответственностью «Андес Капитал», г. Минск, ул. Я. Чечота, 28, пом. 35.
 Полное наименование и местонахождение эмитента, акции которого покупаются: Мозырская швейная фабрика НАДЭКС открытое акционерное общество, 247760, Гомельская обл., г. Мозырь, ул. Пролетарская, дом 51.
 Количество акций, которое намеревается приобрести Покупатель: 16 591 (Шестнадцать тысяч пятьсот девяносто одну) штуку простых (обыкновенных) акций.
 Цена приобретения акций: 350 000 (Триста пятьдесят тысяч) белорусских рублей за одну акцию.
 Сроки, форма и порядок оплаты акций: оплата будет производиться денежными средствами в белорусских рублях безналичным переводом на счет брокера-продавца в день заключения сделки согласно требованиям расчетно-клиринговой системы ОАО «БФБ».
 Место совершения сделки: ОАО «Белорусская валютно-фондовая биржа», г. Минск, ул. Сурганова, 48а.
 Дата начала покупки акций: «30» июня 2014 года.
 Дата окончания покупки акций: «01» августа 2014 года.
 Текст предложения о покупке акций «МШФ «НАДЭКС» ОАО, опубликованный 04.06.2014 г., считать действительным. УНП 192128650

БЕЛАГРОПРОМБАНК
КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 апреля 2014 г.
 ОТКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «Белгруппбанк»
 (в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт пояснительной записки	2014 год	2013 год
1	АКТИВЫ				
2	Денежные средства	1101		880 028,5	935 332,6
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102		7 396,5	7 798,8
4	Средства в Национальном банке	1103		5 863 852,0	4 384 117,3
5	Средства в банках	1104		1 709 690,5	1 244 371,2
6	Ценные бумаги	1105		6 908 750,3	5 818 580,6
7	Кредиты клиентам	1106		49 707 216,5	48 960 080,8
8	Производные финансовые активы	1107		-	26,5
9	Инвестиции в зависимые юридические лица			-	-
10	Инвестиции в совместно контролируемые юридические лица			-	-
11	Долгосрочные финансовые вложения	1108		204 757,5	210 118,6
12	Основные средства и нематериальные активы	1109		3 413 207,2	3 362 591,6
13	Имущество, предназначенное для продажи	1110		2 130,4	1 850,0
14	Деловая репутация			-	-
15	Прочие активы	1111		852 522,0	840 417,6
16	ИТОГО активы	11		69 549 551,4	65 765 285,6
17	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА				
18	Средства Национального банка	1201		3 331 910,5	3 529 333,6
19	Средства банков	1202		10 088 690,7	9 484 636,0
20	Средства клиентов	1203		37 987 813,2	35 177 589,9
21	Ценные бумаги, выпущенные банком	1204		5 884 705,5	5 575 840,0
22	Производные финансовые обязательства	1205		-	174,8
23	Прочие обязательства	1206		836 519,4	846 457,1
24	ВСЕГО обязательств	120		58 129 639,9	54 614 031,4
25	КАПИТАЛ				
26	Уставный фонд	1211		6 803 591,1	6 803 591,0
27	Эмиссионный доход	1212		1 836 160,7	1 882 526,6
28	Резервный фонд	1213		938 823,5	510 551,9
29	Фонд переоценки статей баланса	1214		1 725 244,9	1 714 453,8
30	Накопленная прибыль	1215		1 920 197,3	2 091 697,9
31	Военный капитал, принадлежащий головной организации – банку			11 388 256,8	11 120 294,6
32	Доля неконтролирующих акционеров			31 655,3	30 959,6
33	ВСЕГО капитал	121		11 419 912,	

Утерянный бланк квитанции 1-СУ серии КС №8556003, принадлежащий ОАО «Би энд Би индустриал Ко», прошу считать недействительным.

Утерянную квитанцию о приеме наличных средств (страховых взносов) серии КС 3914000 страховой компании ЗАО «Промтрансинвест» считать недействительной.

ОАО «Татьяна» уведомляет акционеров о праве требования выкупа акций. Срок, в течение которого акционеры могут предоставить заявление с требованием выкупа...

Цель приобретения части простых (обыкновенных) акций: сокращение их общего количества (аннулирование) и уменьшение уставного фонда общества.

Утерянный предствительством Белгосстраха по Московскому району г. Минска бланк страхового полиса по добровольному страхованию от несчастных случаев и болезней...

ИЗВЕЩЕНИЕ Государственное производственное объединение «Минстрой» доводит до сведения заинтересованных лиц О ВНЕСЕНИИ ИЗМЕНЕНИЙ В ПРОЕКТНУЮ ДЕКЛАРАЦИЮ

«Многоэтажные жилые дома №№ 1, 2 по генплану со встроенными помещениями административно-общественного назначения и гаражом-стоянкой № 3 по г/п в квартале ул. Щорса...

При уплате 100% от всей суммы по договору создания объекта долевого строительства в течение 20 (двадцати) календарных дней со дня регистрации договора...

Если гражданин либо иной претендент на участие в долевом строительстве в течение 5 (пяти) календарных дней с момента регистрации его заявления не явился для заключения договора...

Генеральный директор Н.В. Милошевский УНП 100071325

РУП «Белпочта» ОБЪЯВЛЯЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПЕРЕГОВОРОВ по выбору подрядной проектной организации для выполнения

проектно-изыскательских работ по объекту «Установка электрогидравлической уравнивательной платформы встроенного типа с поворотной аппаратурой на тельферной площадке...

Процедура переговоров состоится «26» июня 2014 года в 10.00 по адресу: г. Минск, пр. Независимости, 10. Контакты для получения дополнительной информации: отдел капитального строительства – тел. 293-55-28.

30 июня 2014 г. в 12.00 состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Польсезжилстрой».

С материалами собрания можно ознакомиться в рабочие дни, начиная с 23.06.2014 г. (с 14.00 до 16.00) по месту нахождения общества. УНП 200050191 Совет директоров.

ЗАО «Белтяжмаш» (заказчик) произведет вырубку 133 деревьев и 61 кустарника по объекту: «Четыре крытых теннисных корта со спортивным сооружением по ул. Железнодорожная – ул. Уманская».

ИЗМЕНЕНИЯ В ПРОЕКТНУЮ ДЕКЛАРАЦИЮ В опубликованную 04 апреля 2014 г. в газете «Звязда» № 62 проектную декларацию

(о проекте строительства объекта «Застройка микрорайона «Лошица-9». 1-я очередь. Жилой дом №5 по генплану) внести следующие изменения.

Первый абзац раздела «Характеристика объекта» изложить в следующей редакции: Объект – административное помещение общей площадью – 101,58 м², расположенное на 1-ом этаже 115-квартирного 10-этажного крупнопанельного жилого дома серии М464-У1.

Объект – административное помещение общей площадью – 101,58 м², расположенное на 1-ом этаже 115-квартирного 10-этажного крупнопанельного жилого дома серии М464-У1.

Цель приобретения части простых (обыкновенных) акций: сокращение их общего количества (аннулирование) и уменьшение уставного фонда общества.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА по продаже имущества ОАО «Рспс»

Открытое акционерное общество «Рспс» Юридический и почтовый адреса: Республика Беларусь, Минская область, Минский район, аг. Крупица, ул. Садовая, 20. УНН 6000 68 480, ОКПО 148 021 57

Лот № 1 (единым комплексом) - Здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ (зернохранилище) с инвентарным номером 600/С-124842, общей площадью 1 474,7 кв. метров.

Местонахождение предмета аукциона: Республика Беларусь, Минская область, Минский район, Крупицкий с/с, район деревни Пятевщина, площадь земельного участка 0,6619 га

Начальная цена продажи предмета аукциона: 3 330 000 000 белорусских рублей с НДС

Шаг аукциона 5% начальной цены продажи предмета аукциона. Задаток для участия в аукционе в размере 10% от начальной цены продажи предмета аукциона (333 000 000 белорусских рублей) перечисляется на р/с 301 220 143 0014 в филиале ОАО «Белгоспромбанк» – Минское областное управление, код банка 942, УНП 600068480, получатель платежа – ОАО «Рспс».

Лот № 2 (единым комплексом) - Здание нежилое (здание пропускного пункта) с инвентарным номером 600/С-121220, общей площадью 21,7 кв. метров.

Местонахождение предмета аукциона: Республика Беларусь, Минская область, Минский район, Крупицкий с/с, район деревни Аннополь, площадь земельного участка 1,6045 га

Начальная цена продажи предмета аукциона: 4 760 000 000 белорусских рублей с НДС

Шаг аукциона 5% начальной цены продажи предмета аукциона. Задаток для участия в аукционе в размере 10% от начальной цены продажи предмета аукциона (476 000 000 белорусских рублей) перечисляется на р/с 301 220 143 0014 в филиале ОАО «Белгоспромбанк» – Минское областное управление, код банка 942, УНП 600068480, получатель платежа – ОАО «Рспс».

Место, дата и время проведения аукциона 24.07.2014 г. в 15:00 по адресу: Республика Беларусь, Минская область, Минский район, аг. Крупица, ул. Садовая, 20, актовый зал.

Место, дата и время приема заявлений на участие в аукционе по 21.07.2014 до 17:00 в рабочие дни по адресу: Республика Беларусь, Минская область, Минский район, аг. Крупица, ул. Садовая, 20, кабинет юридического консультанта.

Победитель аукциона либо в случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано только одним участником либо для участия в нем явился только один участник и он согласен приобрести предмет аукциона (лот) по начальной цене, увеличенной на 5% (пять процентов) – единственный зарегистрированный участник аукциона должен заключить с Продавцом договор купли-продажи предмета аукциона (соответствующего лота) в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня подписания протокола о результатах аукциона.

Победитель аукциона (единственный зарегистрированный участник аукциона) должен оплатить продавцу всю стоимость предмета аукциона (соответствующего лота) в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня заключения договора купли-продажи.

Победитель аукциона (единственный зарегистрированный участник аукциона) обязан возместить Продавцу стоимость фактически затраченных на организацию и проведение аукциона в размере и на основании счета-фактуры в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.

На единственного зарегистрированного участника аукциона распространяются правила и условия, установленные для Победителя аукциона. Цель использования предмета аукциона: не ограничивается. Для участия в аукционе приглашаются граждане, юридические лица и индивидуальные предприниматели, зарегистрированные в Республике Беларусь, а также иностранные граждане, иностранные юридические лица, иностранные организации, не являющиеся юридическим лицом, созданные в соответствии с законодательством иностранных государств, иностранным государством и его административно-территориальными единицами в лице уполномоченных органов, подавшие заявление на участие в аукционе (по установленной форме), представившие заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка и заключившие с Продавцом соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (по установленной форме).

Все желающие могут предварительно ознакомиться с Предметом аукциона. Дополнительную информацию можно получить: +375 17 506 92 11 • +375 29 113 79 43 • e-mail: raps92@yandex.ru

УП «Минский городской центр недвижимости» 16 июля 2014 г. ПРОВОДИТ ПОВТОРНЫЙ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН № 06-Ф-14 по продаже земельных участков в частную собственность граждан Республики Беларусь

Вид аукциона: открытый (на повышение начальной цены). Предмет аукциона: право частной собственности на земельный участок. Аукцион проводится в порядке, установленном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 № 462.

На торги выставляются 22 земельных участка для строительства и обслуживания одноквартирных блокированных жилых домов в г. Минске (в соответствии с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества – для размещения объектов складовой застройки (строительства и обслуживания жилого дома, обслуживания зарегистрированной организацией по государственной регистрации недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним квартиры в блокированном жилом доме).

Table with 6 columns: № лота/№ участка, Месторасположение земельного участка, Кадастровый номер земельного участка, Площадь земельного участка, га, Начальная цена, бел. руб., Сумма задатка, бел. руб., Расходы на подготовку документации для проведения аукциона, бел. руб.

Сведения о наличии инженерных коммуникаций на указанных земельных участках содержатся в составе землеустроительной документации. Инженерное развитие инфраструктуры застраиваемой территории осуществляется в соответствии с техническими условиями на инженерно-техническое обеспечение соответствующего объекта, выдаваемыми эксплуатирующими и согласующими организациями.

Условия, предусмотренные в решении Минского горисполкома о формировании земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона: внесение платы за земельные участки; возмещение затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения;

обращение за государственной регистрацией прав на земельный участок в РУП «Минское городское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» в двухмесячный срок после утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся;

получение победителем аукциона в установленном порядке технической документации и разрешения на строительство жилого дома; занятие земельных участков (осуществление строительно-монтажных работ) осуществит не позднее одного года со дня утверждения в установленном порядке проектной документации на строительство одноквартирного, блокированного жилого дома.

Аукцион состоится 16 июля 2014 г. в 16.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 7 (зал заседаний).

расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участнику документации, необходимой для его проведения. Информация о данных затратах, порядке их возмещения доводится до сведения участником аукциона до его начала при заключительной регистрации под роспись и оплачивается по предоставляемому организатором аукциона счету-фактуре; возместить Минскому горисполкому расходы по подготовке документации для проведения аукциона; выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его в частную собственность победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона.

После совершения названных действий, но не позднее 2 рабочих дней, Минский горисполком выдает победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона выписку из решения об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его в частную собственность для строительства и обслуживания одноквартирного (блокированного) жилого дома, а также один экземпляр протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся.

Оплата стоимости предметов аукциона осуществляется по безналичному расчету за белорусские рубли. По заявлению победителя аукциона Минским горисполкомом предоставляется расписка внесения платы за земельный участок. Указанное заявление подается победителем аукциона в Минский горисполком не позднее одного рабочего дня после утверждения протокола о результатах аукциона.

При выполнении требований об обращении за государственной регистрацией прав на земельный участок в двухмесячный срок после утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся решение Мингорисполкома о предоставлении земельного участка утрачивает силу.

Осмотр земельных участков на местности производится желающими самостоятельно в удобное для них время. Контактный телефон: + 375 (17) 226 16 72, официальный сайт организатора торгов www.mgcn.by

zepter bank

Закрытое акционерное общество «Центер Банк»

Адрес: 220034, г. Минск, ул. Платонова, 1Б эл. адрес: info@zepterbank.by. Тел.: 331 89 49, факс 331 89 48

Сокращенная финансовая отчетность, подготовленная на основе аудированной финансовой отчетности за год, закончившийся 31 декабря 2013 года

ОТЧЕТ НЕЗАВИСИМОГО АУДИТОРА ПО СОКРАЩЕННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ

Наблюдательному совету и акционерам Закрытого акционерного общества «Центер Банк»

Прилагаемая публикуемая сокращенная финансовая отчетность, которая включает отчет о финансовом положении по состоянию на 31 декабря 2013 года и соответствующие отчеты о совокупном доходе, об изменениях в капитале, о движении денежных средств за год, закончившийся 31 декабря 2013 года, составлена на основе аудированной финансовой отчетности ЗАО «Центер Банк», составленной в соответствии с требованиями Международных стандартов финансовой отчетности, за год, закончившийся 31 декабря 2013 года.

В данной публикуемой сокращенной финансовой отчетности не раскрываются все информация, требуемая Международными стандартами финансовой отчетности. Поэтому ознакомление с сокращенной годовой финансовой отчетностью не заменяет ознакомления с аудированной финансовой отчетностью ЗАО «Центер Банк».

Ответственность руководства за подготовку сокращенной финансовой отчетности

Руководство Банка несет ответственность за подготовку данной публикуемой сокращенной финансовой отчетности на основе аудированной финансовой отчетности в соответствии с требованиями Инструкции о раскрытии информации о деятельности банка, небанковской кредитно-финансовой организации, банковской группы и банковского холдинга, утвержденной Постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь № 19 от 11 января 2013 года.

Ответственность аудитора

Наша ответственность состоит в выражении мнения о данной публикуемой сокращенной финансовой отчетности на основе процедур, проведенных в соответствии с Международным стандартом аудита (МСА) 810 «Аудиторские задания по сокращенной финансовой отчетности».

Мнение

По нашему мнению, прилагаемая публикуемая сокращенная финансовая отчетность, подготовленная на основе аудированной финансовой отчетности ЗАО «Центер Банк» за год, закончившийся 31 декабря 2013 года, соответствует этой финансовой отчетности во всех существенных аспектах, в соответствии с требованиями Инструкции о раскрытии информации о деятельности банка, небанковской кредитно-финансовой организации, банковской группы и банковского холдинга, утвержденной Постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь № 19 от 11 января 2013 года.

В целях более точного понимания финансового положения ЗАО «Центер Банк» по состоянию на 31 декабря 2013 года и результатов его деятельности и движения денежных средств за год, закончившийся на эту дату, публикуемую сокращенную годовую финансовую отчетность следует изучать вместе с аудированной финансовой отчетностью, которая была размещена в полном объеме на сайте Банка www.zpterbank.by.

г. Минск, Беларусь 11 апреля 2014 года

ОТЧЕТ О ФИНАНСОВОМ ПОЛОЖЕНИИ по состоянию на 31 декабря 2013 года

Table with 4 columns: 31 декабря 2013 года, 31 декабря 2012 года, АКТИВЫ, ОБЯЗАТЕЛЬСТВА

От имени Правления Банка: Председатель Правления Милошевский Н.В. Главный бухгалтер Милошевский Н.В. 11 апреля 2014 года Минск

ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИЯХ В КАПИТАЛЕ за год, закончившийся 31 декабря 2013 года

Table with 4 columns: Уставный капитал, Резерв по переоценке инвестиционных ценных бумаг, имеющихся в наличии для продажи, Непокрытый убыток, Итого капитал

От имени Правления Банка: Председатель Правления Милошевский Н.В. Главный бухгалтер Милошевский Н.В. 11 апреля 2014 года Минск

ОТЧЕТ О СОВОКУПНОМ ДОХОДЕ за год, закончившийся 31 декабря 2013 года

Table with 4 columns: 2013 год, 2012 год, Процентные доходы, Чистый процентный доход, Чистый процентный доход после изменений резерва по обесценению кредитов, Расходы по налогам и комиссиям, Чистый процентный доход после изменений резерва по обесценению кредитов, Доходы по услугам и комиссии, Расходы по услугам и комиссии, Чистая прибыль от инвестиционных ценных бумаг, отражаемых по справедливой стоимости через прибыли или убытки, Чистый процентный доход по операциям с производными финансовыми инструментами, Чистая прибыль от операций с иностранной валютой, Курсовые разницы, Прочие операционные доходы, Административные и прочие операционные расходы, Убыток по чистой денежной позиции, Убыток до налогообложения, Расходы по налогу на прибыль, УБЫТОК ЗА ГОД, Прочий совокупный доход, Финансовые вложения, имеющиеся в наличии для продажи, Чистый убыток за год, Чистый убыток, перенесенный в прибыль или убыток в результате выбытия, Налог на прибыль, отраженный непосредственно в составе прочего совокупного дохода, Прочие совокупные расходы за год, ИТОГО СОВОКУПНЫЙ УБЫТОК ЗА ГОД

От имени Правления Банка: Председатель Правления Милошевский Н.В. Главный бухгалтер Милошевский Н.В. 11 апреля 2014 года Минск

ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ за год, закончившийся 31 декабря 2013 года

Table with 4 columns: 2013 год, 2012 год, Движение денежных средств от операционной деятельности, Проценты полученные, Проценты уплаченные, Доходы по услугам и комиссии полученные, Расходы по услугам и комиссиям уплаченные, Чистая прибыль от инвестиционных ценных бумаг, отражаемых по справедливой стоимости через прибыли или убытки, Доходы полученные/(расходы уплаченные) по операциям с производными финансовыми инструментами, Доход, полученный по операциям с иностранной валютой, Доход по ранее списанным кредитам, Прочие операционные доходы полученные, Расходы на персонал уплаченные, Административные и прочие операционные расходы уплаченные, Эффект по денежной позиции, Налог на прибыль полученный/(уплаченный), Движение денежных средств от операционной деятельности до изменения операционных активов и обязательств, Чистый (прирост)/снижение по: - обязательным резервам в Национальном банке Республики Беларусь, - инвестиционным ценным бумагам, отражаемым по справедливой стоимости через прибыли или убытки, - средствам в прочих банках, - кредитам клиентам, - прочим финансовым активам, - прочим активам, Чистый прирост/(снижение) по: - средствам прочих банков, - средствам клиентов, - прочим финансовым обязательствам, - прочим обязательствам, Чистое движение денежных средств от операционной деятельности, Движение денежных средств по инвестиционной деятельности, Приобретение инвестиционных ценных бумаг, имеющихся в наличии для продажи, Выручка от реализации и погашения инвестиционных ценных бумаг, имеющихся в наличии для продажи, Приобретение основных средств и нематериальных активов, Выбытие основных средств, Чистые денежные средства, полученные/(использованные) в инвестиционной деятельности, Движение денежных средств по финансовой деятельности, Поступления от продажи выпущенных долговых ценных бумаг, Погашение выпущенных долговых ценных бумаг, Чистое движение денежных средств от финансовой деятельности, Влияние изменений обменного курса на денежные средства и их эквиваленты, Влияние инфляции на денежные средства и их эквиваленты, Чистое уменьшение денежных средств и их эквивалентов, Денежные средства и их эквиваленты на начало года, Денежные средства и их эквиваленты на конец года

От имени Правления Банка: Председатель Правления Милошевский Н.В. Главный бухгалтер Милошевский Н.В. 11 апреля 2014 года Минск

Данная отчетность размещена на странице интернет-сайта: http://www.zpterbank.by/О-банке-Финансовая-отчетность/Финансовая-отчетность-по-МСФО.aspx

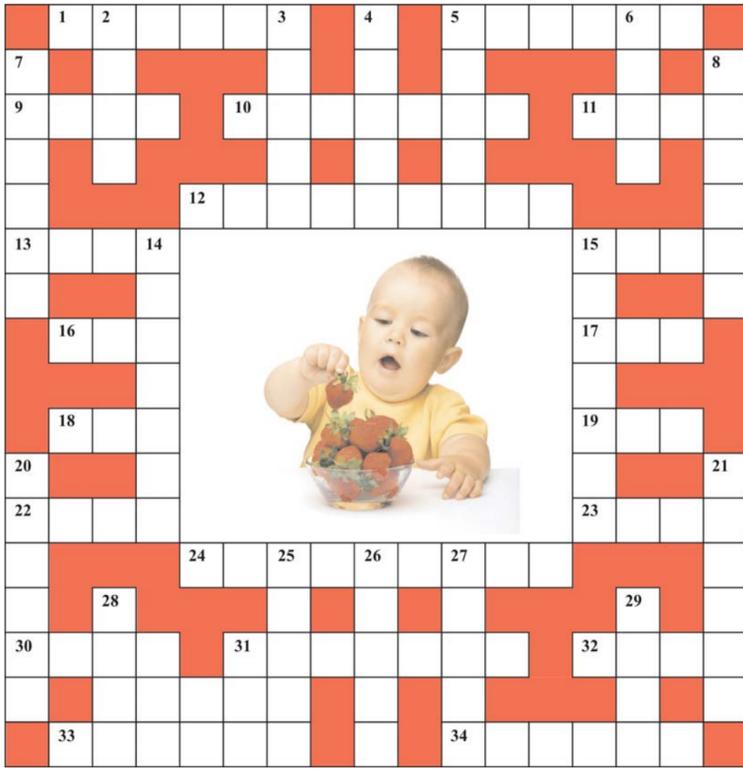
Лицензия Национального банка Республики Беларусь № 31 от 28.05.2013 на осуществление банковской деятельности. УНП 807000214.

Па гарызанталі: 1. Птушка, якая «спявае» толькі ад Вялікіх да Пятра. 5. Не сей пшаніцы, калі дзеці ідуць у ... (прык.). 9. «Ды там, дзе упаў баец на дол, \У ... кожнае на ўгодкі\Суніцы высіплюць наўкол». З верша В. Гардзея «Суніцы». 10. «Там ... мусіць жыць і будзе жыць заўсёды, \Пад ранкамі, пад вечарамі неба,\З суніцамі чырвонымі і спелымі». З верша А. Куляшова «Дарогі». 11. Тое, што і імгла. 12. Станоўчы водгук. 13. Куст цыбулі, бульбы, вывернуты з зямлі. 15. Сцяна або эпізод з кінафільма. 16. «І сонца спелага суніцай\У стоме хіліцца за ...». З верша А. Мінкіна «Чэрвень». 17. «У ... чарніцы-чараўніцы\Нарошце мы збіраць пайшлі». З верша Д. Пятровіча «Чарніцы». 18. Друк, радзіе, тэлебачанне, інтэрнэт; агульная назва (абр-в.). 19. «Мне твая ўсмішка сніцца,\Пах суніцаў лёцца ў ...». З верша Р. Крушыны «Суніцы». 22. Горы ў Паўднёвай Амерыцы. 23. Цвёрдыя духмяныя плады паўднёвага дрэва. 24. Той, хто займаецца спортам. 30. Інертны газ. 31. Вучэнне аб рытме. 32. Здольнасць бацьчы; лічыцца, што чарніцы паляпшаюць 33. ... не тое, што дзвучына; чым болей спее, тым смачней будзе (прык.). 34. Буйныя кісла-салодкія ягады кустовай садовай расліны; змяшчаюць шмат цукру і розных вітамінаў.

Па вертыкалі: 2. Невялікая судна для спорту, прагулак. 3. «Як даспела, счырванела\... рабіна, \Увокал глянулі нясмела\Мы з табой, дзвучына». З верша Я. Купалы «Як у лесе завітала...». 4. Тое, што і давер'е; назва чарніц на мове кветак. 5. Тканіна з бліскучым правым бокам. 6. «Тут маліна і парэчкі \Розных ягад проста ...». З вершаванай казкі Я. Коласа «Рак-вусач». 7. Невялікая праснаводная рыба. 8. «У балоце, на кулені,\Журавіна спее.\Адзін мяне верна любіць,\Тры... млеюць». З прыпеўкі. 14. «Адышлі суніцы, \Выбралі ...,\Перастала рыбка\Брацца на кручок». З пазмы Я. Коласа «Міхасёвы прыгоды». 15. Плянка для мацавання на грудзях узнагарод. 20. «А нізам пеціцца з шыпынікам ...\І туліць да малін свой чорны твар ажына». З пазмы А. Міцкевіча «Пан Тадэвуш». 21. Вялікі гаварун, жартунык (разм.). 25. Чорна-шызыя ядомыя ягады кустовай калючай расліны, якія атрымалі сваю назву, верагодна, ад слова «вожык». 26. «Ой, суніцы чырвоныя, \Чабаровы ...». З верша В. Леаняна «Ой, суніцы чырвоныя». 27. Вільготна, сыра. 28. «Каля саду хадзіла\Ды шыпала вішні,\Дай жа, ... кавалера\Ды пад мае мыслі». З беларускай народнай песні «Чабарок». 29. Стыль спартыўнага плавання.

Склаў Лявон ЦЕЛЕШ, Г. Дзяржынск.

«ОЙ, СУНІЦЫ ЧЫРВОНЫЯ»

ПРАВЕЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЬ: Цяперца, 2. Бялізны, 3. Суніца, 4. Апельсін, 5. Чарніца, 6. Бялізны, 7. Пятро, 8. Чарніца, 9. Калючка, 10. Калючка, 11. Калючка, 12. Калючка, 13. Калючка, 14. Калючка, 15. Калючка, 16. Калючка, 17. Калючка, 18. Калючка, 19. Калючка, 20. Калючка, 21. Калючка, 22. Калючка, 23. Калючка, 24. Калючка, 25. Калючка, 26. Калючка, 27. Калючка, 28. Калючка, 29. Калючка, 30. Калючка, 31. Калючка, 32. Калючка, 33. Калючка, 34. Калючка.

Вакол футбола

Пачысціць бутсы Месі... і апынуцца ў турме

Футбольны мундзіаль заўжды ўспрымаецца як грандыёзнае свята аматараў самай папулярнай спартыўнай гульні. Але магчымаць паназабраць за паядынкамі наймагчыцей зборных свету некаторыя бальшычкі ўспрымаюць як апошні шанец у жыцці. Такое стаўленне да, здавалася б, звычайнай спартыўнай падзеі часам вядзе да самых непрывабных учынкаў.

ГАРАЧЫЯ ЧЫЛІЙСКІЯ ПЕРЦЫ

Сенсацыйны матч зборных Іспаніі і Чылі пачынаўся са скандалу. За гадзіну да гульні фанаты чылійскай каманды ўчынілі пагром на стадыёне «Маракана». Калі сотні чалавек уварваліся ў прэс-цэнтр і пачалі разбураць усё на сваім шляху. Пры гэтым ахоўнікі не спяшаліся рэагаваць на пагром — звар'яцелых фанатаў затрымалі толькі праз 15 хвілін.

Як аказалася, на стадыён прарваліся тыя фанаты, якім не хапіла білетаў на матч. І адзінае выйсце, якое знайшлі чылійскія бальшычкі, — прабрацца на стадыён праз прэс-цэнтр. У выніку паліцыя затрымала 85 пагромшчыкаў. Пазней у масовых СМІ з'явілася інфармацыя аб тым, што парушальнікам парадку загадалі пакінуць Бразілію. У іншым выпадку ім пагражае прымуsoвая дэпартацыя.

Дарэчы, у Санцыяга, сталіцы Чылі, таксама было гарача. Футбольныя бальшычкі, якія выйшлі святкаваць перамогу сваёй каманды на вуліцы горада, пашкодзілі 300 аўтобусаў. Зразумела, не абыйшлося без пажараў і канфліктаў з паліцыяй. Хто і застаўся ў гэтай сітуацыі пераможцам, дык гэта найбуйнейшая броварная кампанія краіны, чые акцыі ў момант выраслі на 3%.

ПРАВА ШЧЫРАЙ АДДАНАСЦІ

А вось у бразільскім горадзе Бэлу-Арызонці паліцыя арыштавала мужчыну, які спрабаваў пракарсіцца на базу футбольнай зборнай Аргенціны. Хуліган усяго толькі і хацеў узяць аўтограф у любімага футбаліста — Ліяналя Месі. Дарэчы, крыху раней фанаты гэтай каманды ўжо прабіраліся на трэнерку сваёй куміраў. Адзін з паклоннікаў Ліяналя Месі выйбт на поле і пачаў чысціць бутсы сваёй ідала. Футбаліст не разгубіўся: абняў паклонніка і нават падарыў яму сваю футболку.

Але не ўсе бальшычкі зборнай Аргенціны маюць мірныя намеры. Бразільскія ўлады ўжо дэпартавалі аднаго фаната, паколькі той уваходзіць у спіс 2000 чалавек з фанатскіх групавак у Аргенціне, якія лічацца асабліва небяспечнымі футбольнымі хуліганамі.

НЕ РАСІЗМУ НА ФУТБОЛЕ!

Зборная Расіі па футболе можа пазбавіцца набраных ачкоў на чэмпіянаце свету альбо ў адборачным турніры Еўра-2016. А вынаватая... бальшычкі каманды, якія на матчы супраць Паўднёвай Карэі вывесілі банеры з выявай «кельцічых крыжоў» — сімвал неанарыстаў. Між іншым, такія ж санкцыі пагражаюць і зборнай Харватыі, чые фанаты дэманстравалі банер з эмблемай харвацкай ультраправай арганізацыі ўстаўшай. Адначасна, што падчас апошняга чэмпіяната Еўропы расіяне і харваты неадразавава атрымлівалі дысцыплінарныя заўвагі ад УЕФА. У выніку з футбольных зборных гэтых краін знялі па шэсць ачкоў у адборачным турніры да Еўра-2016.

Даты Падзеі Людзі

1741 год — нарадзіўся Жан Эмануэль Жылібер, французскі і беларускі натураліст, хірург і анатам, доктар медыцыны. Стараннямі гэтага нястомнага энтузіяста ў Гродне былі створаны акушэрская і ветэрынарная школы, клінічны шпіталь і батанічны сад. У 1770-я гады ён заснаваў і ўзначаліў першую ў Беларусі Гродзенскую медыцынскую акадэмію, якой кіраваў 6 гадоў. У 1781-1783 гг. — прафесар натуральнай гісторыі медыцынскага факультэта Галоўнай школы ВКЛ (пазней — Віленскі ўніверсітэт). Жан Жылібер напісаў шэраг навуковых прац, прысвечаных беларускай флоры.

1948 год — у ЗША выпушлі першую ў свеце доўгагаючую вінілавую пласцінку. Яе выпуск быў прадктыраваны ў асноўным канкурэнтнай барацьбой з магнітнымі аўдыяносьбітамі, якімі на той час сталі магнітафонныя стужкі на бабінах. Для таго, каб канкуруваць па цане са стужкамі і не страціць у якасці гучання, быў вынайздены новы матэрыял — вініл. Гэтае вынаходніцтва дало магчымаць значна пашырыць паласу запісваемых частот ад 50 да 16000 Гц, цалкам захаваць тэмбр гукі, а таксама павялічыць дынамічны дыяпазон запісу да 50-57 дБ, знізіць узровень шуму, нашмат падоўжыць якаснае гучанне. У СССР першая доўгагаючая грампластэліна была выпушчана ў 1953 годзе.

1991 год — Вярхоўны Савет Беларусі пастанавіў абвясціць 22 чэрвеня Днём усенароднай памяці ахвяр Вялікай Айчыннай вайны.

Было сказана

Барыс АКУНІН, рускі пісьменнік: «Сапраўдны патрыятызм, як і сапраўднае каханне, ніколі пра сябе не крычыць».

Яны захоплены жыццём, іх хвалюе зямное існаванне. Зарыентаваны на поспех, яны дэманструюць аўтарытарызм і не прымаюць адыходу ад асаблівых маральных прынцыпаў. Яны ў вышэйшай ступені экзцэнтрычныя. У іх пачуццях шмат трасты, а ў каханні яны проста віртуозы. Яны займаюць вядучыя пазіцыі не толькі ў сям'і, але і ў прафесійнай сферы. Асобы падатлівыя, яны няздадзя робяцца працаголікамі, могуць быць вельмі патрабавальнымі да сваёй сяброў, родных, дзяцей, таму асабістыя адносіны ўскладняюцца празмернай занятасцю.

Гэтыя людзі заўсёды трапляюць у незвычайныя абставіны. Іх цягне хвалююца далечыня, тайная палюбоўная сувязь. Такія людзі ціхія і сарамлівыя. Іх паводзіны заслугоўваюць пахвалы. На жаль, нервовыя захворванні і дэпрэсіі — звычайная для іх рэч. З-за вялікай колькасці расчараванняў яны могуць згубіць цікакасць да жыцця і замкніцца ў сабе. Большасць з іх пльыве па жыццёвых хвалях у невядомым напрамку, падпарадкоўваючыся толькі марам і жаданням, у пошуках наступнага прытулку для душы і сэрца. Падчас адпачынку пасля чарговага захвалення яны могуць быць вельмі практычнымі, добрымі гаспадарамі свайго дома і ахоўнікамі сямейнай справы.

Weather forecast section titled 'СЕННЯ' and 'ЗАЎТРА'. Includes a map of Belarus with temperature and precipitation data for various cities like Віцебск, Гродна, Мінск, Магілёў, Брэст, Гомель, Варшава, Кіеў, Рыга, Масква, С-Пецярбург, Вільнюс. Also includes a 'СЕННЯ' section with sunrise/sunset times and a 'ЗАЎТРА' section with a calendar of events.

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

АВЕН. Неабходна рацыянальна размеркаваць сілы на ўвесь тыдзень. Вам будзе спадарожнічаць поспех у пошуках працы і афармленні дакументаў. Тыдзень можа закласці трывалы падмурак для кар'ернага росту. Каб паспяхова ажыццявіць задуму і планы, вы павінны стаць падатлівымі і дыпламатычнымі. ЦЯЛЕЦ. Гэты тыдзень наўрад ці будзе роўным і спакойным — дзевяццацца шмат асоўць, змяніць і палепшыць. Не выключана ўзнікненне шэрагу заблытаных праблем, вырашэцця якіх неабходна адразу. З аўторка можа пачацца паласа поспехаў. Ваша персана будзе прыцягваць да сябе павышаную ўвагу. Змена месца жыхарства ці падарожжа, несумненна, пойдзе на карысць. БЛІЗНАТЫ. Пажадана кантраліваць эмоцыі, бо можае аказацца залішне запальчывымі і нават агрэсіўнымі. Гэта будзе звязана з цяжкасцямі па службе або з-за раздражнення пры кантакце з афіцыйнымі інстанцыямі. У пятніцу не плануіце паездкі і важныя справы — лепш перанясце іх на іншы дзень, бо існуе вялікі шанец аказацца падманутымі. РАК. Вам спадарожнічае поспех. У панядзелак і сераду верагодныя канструктыўныя дзелавыя сустрэчы, якія павінны адкрыць новыя прывабныя перспектывы. Павышаная працаздольнасць дазволіць справіцца з назапашанымі справамі. У выхадныя прысяцце трохі часу сваякам, і яны будуць надзвычай удзячнымі. ЛЕЎ. Усе задумы будуць рэалізоўвацца дзіўным чынам. Аб такіх выніках сваёй дзейнасці вы нават і не ма-

рылі. Усё зробленае вам заўважаць і адзначаць як след у сярэдзіне тыдня можа ўзнікнуць сітуацыя, калі дзевяццацца адказаць як за сябе, так і за іншых. Паспрабуіце не распыляцца на дробязі. Цяпер пажадана сканцэнтравана намаганні для дасягнення самай галоўнай на гэты момант мэты. ДЗЕВА. У бліжэйшыя дні неабходна надаць сваёй працы яшчэ больш увагі. Атрымаць задавальненне ад зробленага і дамагчыся найлепшага выніку вам дапамогуць добраахвотнасць і засяроджанасць. На абавязкі, якія складаюцца, старэйшы глядзецца рэалістычна — і гэта зберажэ ад расчаравання. І не губляйце душэўнай раўнавагі — толькі так вы пазбегнеце стрэсаў. ШАЛІ. Правільна выбраная стратэгія дапаможа ў рэалізацыі планаў. Пры гэтым вельмі важна не губляць хуткасці рэакцыі. У сераду пажадана не панаваць сур'ёзныя справы і сустрэчы, а негатыўныя эмоцыі трымаць пад кантролем. Другая палова тыдня спрыяльная для рамонтных работ і іншых перамен, звязаных з вашым домам або дачай. СКАРПІЁН. Не чапляйцеся за мінулыя дасягненні, а збярыцеся з сіламі і пачніце пераадоўваць новую мяжу. Ад авантур, звязаных з лёгкім узбагачэннем і азартным гульнямі, пажадана трымацца далей. У вас можа пачацца перыяд кар'ернага росту, але паспрабуіце не распыляцца на дробязях і рабіць тое, да чаго ляжыць душа. Можна заняцца добраўпарадкаваннем дома. Толькі не спыняйцеся на паўдарозе. СТРАЛЕЦ. Дзякуючы сабражнасці і адказнасці могуць вырашыцца практычныя ўсе

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

ЕДЗЕМ НА ПІКНІК

Закускі да шашлык

1. Балгарскі перац разрэзаць на палавінкі, пачысціць, пасаліць трохі, намазаць аліўкавым ці іншым алеем, паперчыць. Дадаць трохі зялёнага зверху і пакласці кавалачак сыру — феты або брынзы. Загарнуць у фольгу. Калі будзеце смажыць шашлык, пакладзіце нарыхтоўкі ў вуголле на 8-10 хвілін. 2. Гэтую закуску можна прыгатаваць дома. Тонкі (армянскі) лаваш намазаць таматным соусам, выкладзі спасэрваную агародніну (нарэзаную рэччату цыбулю, моркву, надзёртую на буінай тарцы, і балгарскі перац, нарэзаны саломкай). Раўнамерна размеркаваць начынку і згарнуць лаваш рулетам. Ужо на месцы разрэзаць рулет на кавалачкі і падаць да шашлык. 3. На дэсерт можна прыгатаваць дома той жа рулет з лаваша, але з салодак найчынкай. Салодкі тварог змяшчаць з сечанымі арэхамі і рызнікамі, багата намазаць на лаваш, заліць узбегітым вяршчамі і згарнуць рулетам. Гатовы рулет загарнуць у фольгу, а на месцы нарэзаць кавалачкамі.

ШАШЛЫЧНЫЯ ТОНКАСЦІ

- ✓ Чым больш мяса і буйнейшая кавалкі, тым даўжэй яно павінна марынавацца.
✓ Каб мяса лепш прамарынавалася, яго можна пракалоць у некаторых месцах.
✓ Калі мяса цвердаватае, то ў марынад можна дадаць нарэзаны кавалачкамі ананас, ківі — яны змякчаюць бялок. Галоўнае — не марынаваць мяса з сядавіной болы за дзве гадзіны.
✓ А каб мяса не стала цвёрдым ад самога марынаду, у ім не павінна быць шмат воцату, віна ці соку. Кіслату і алеі дадаюць у марынад у роўных колькасцях.
✓ Каб не браць з сабой на пікнік лішні посуд, замарынаваць мяса на свежым паветры можна і ў поліэтыленавым пакеце.
✓ Каб мяса было мяккім і сакавітым, у ноч перад пікніком можна абкачаць яго ў сухой гарчыцы, а раніца зняць гарчыцу, нарэзаць на кавалкі, змяшчаць з чорным малаціным перцам, соллю і нарэзанай рэччатай цыбуляй. Складзіце ўсе ў ёмістасць — і пакуль даярэцца да месца, мяса будзе гатова да прыгатавання на вугальях.
✓ Некаторыя знаўцы лічаць, што сапраўдны шашлык не марынуюць загадзя. Мяса гатуецца да смажання кавалачкамі мяса трэба пасаліць, паперчыць, апырсаць сокам лімона. Свежыя памідоры дробна нарэзаць, дадаць у шашлык і ўсё добра змяшчаць. Шашлык гатовы для смажання.

УМЕЛЫЯ РУЧКІ

Новае старое крэсла

Крэсла зачышчаем наждачнай паперай, а ўсе сколы-шчыліны апрацоўваем замазкай (клей ПВА размешваем з мукі да каністэнтцыі пластыліну). Пасля падсыхання паверхню трэба зноў апрацаваць наждачкай. Затым крэсла пакрываецца белай акрылавай фарбай, пасля высыхання якой пачынаецца самае цікавае: абклеіваем крэсла газетамі. Калі нашы «наклейкі» высыхнуць, пакрываем крэсла мэблевым лакам.

Сядзенне. Тут можна праявіць фантазію. У нашым выпадку выкарыстаны джынсы. Драўляную аснову фарбуем той жа белай акрылавай фарбай, што і астатнія дэталі крэсла. Для мяккасці і камфорту падкладваем паралон і дапамогавы мэблевага стэплера абцягваем сядзенне тканінай. Мацуюм на адпаведнае месца.

РУПЛІВЫ ГАСПАДАР

Каб дажджавая вада не затрымлівалася на дарожцы, яе паверхня павінна мець невялікі (1-2°) ухіл. Лепш, калі самая высокая частка дарожкі будзе размешчана з краю, а не пасярэдзіне. Калі дарожка разходзіць каля сцяны, ухіл павінна быць у бок участка.

УСМІХНЕМСЯ

Бальніца сёння — гэта месца, дзе назоўліва пацыенты перашкаджаюць урачам працаваць з дакументацыяй.

Адэса. — Фіма, а што гэта вы мне ўвесь час падміргваеце? — Вой, Фяечка, гэта ў мяне такі нервовы цік... — Фіма, вы такі ашуканец і нягоднік! Я ўжо так настроілася...

Новы від экстрэмальнага спорту — сплаў па горнай рацэ ў горных ляжах на горным веласіпедзе.

Сакратарка: — Вой, вы ведаеце, ваш муж недзе тут. Вунь яго штаны на крэсле вісяць!

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА. ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь. РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ. Дырэктар — галоўны рэдактар КАРПІОКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч. РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛІГІЯ: Н. ДРЬІЛА (намеснік галоўнага рэдактара), Н.КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, А. ЛЯХОВІЧ (першы намеснік дырэктара), Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕУСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК. Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда» АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага 10-а. ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); адрэдакцыйна-пісьму — 287 18 64, падліку і распаўсюджвання — 287 18 38, 287 17 21, сакратарыята — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 44 12, уласных кореспандантаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Магілёве: 32 74 31, на Мінскай воблі: (017) 292 21 03; бухгалтэрыя: 287 18 81. http://www.zviazda.by; e-mail: info@zviazda.minsk.by, ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79, РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zviazda.by (для зваротаў): zvarot@zviazda.minsk.by. Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя на сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй лісты. Перадруку матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі. Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы. Газета апулікавана ў Рэспубліканскім унітарным прапрактам «Выдавецтва «Беларускі Дом друку» ЛП № 02330106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 20.561. Індэкс 63850. Зак. № 2483. М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 Нумар падпісаны ў 19.30 20 чэрвеня 2014 года.